

Tenka pastebėti, kad drg. Vargo Sūnus, įgavęs naujo įkvėpimo, pradėjo rodyti savo proletarinės poezijos gabumus. Pastaruoju metu, veik kiekvieną "Vilnius" numerį drg. Vargo Sūnus papuošė trumpomis eilutėmis.

Nors eiliaraštukai ir trumpi, bet veik išimtinai jie yra tampa rai suristi proletarinio meno gijomis, karingi ir skilanti raudonas žiežirbas palietus gitarą darbininko pirštais.

Mūsų poetai, nors nedrąsiai, bet jau žengia iš buržuazinio meno į proletarinį. Tai sunkus persilaužimas, kaip poetui, taip beletristui ir dramaturgui. Ypač tingai poetui, iš gėlių darželio, iš snaudžiančių miškų nuėjus į dirbtuvę, neįjauk darosi ir visi posmai poezijos susipainioja. Tačiau, kada jo poetiškus gabumus uždega revoliucine poezija nuo priekalų trykstančios žiežirbos, o kūjai paduoda toną — užsiartavoja revoliucinio poeto jausmai ir palieka proletarinio meno kūrėju.

Sekant mūsų dienraščių korespondencijas, ypatingai "Vilnyje", draugai korespondentai dar vis tebeatakuoja SLA. ponų lekajukus. Man regis, kad būtų daug sveikiau mūsų judėjimui ir laikraščiams, jei mūsų draugai korespondentai juo mažiau apie juos kalbėtų. Ypač dabar, kuomet gauta čarteris ir pradėta organizuoti Lietuvos Darbininkų Susivienijimas, mūsų dienraščių korespondencijos turėtų būti pasvętos propagandai už Lietuvos Darbininkų Susivienijimą. (Bet nieku būdu negalima nutylėti apie fašistų šūnybes.—Red.).

Man atrodo, kad priešų puolimus iš fašistų fronto strategiskai atmuša mūsų draugai redaktoriai apžvalgoje ir "Tiesa". Draugai korespondentai, turėtų imtis už propagandos: mažiau kalbėti apie fašistuojančius gaidukus, o daugiau apie šaukimą minių po L. D. Susivienijimo vėliava. (Tas viskas reikia surišti, nes mūsų budavimas darb. susivienijimo yra surištas su kova prieš fašistus. Red.).

Draugai Reikauskai apleidus Shenandorio apilinkę, jaučiama didelis nesmagumas drauguose. Dvigubas darbas būtų atliktas, jei drg. Reikauskas būtų galėjęs pasilikti čionai nors iki pasibaigs mūsų vajai ir mano prakalbų maršrutas.

Tačiau Shenandoryj, Minersvillėj ir kituose miesteliuose randasi gana širdingų sugabių mūsų idėjos draugų ir jie neturi neleistai rankų delei išvykimo drg. Reikausko, bet suremti pečius ir varyti darbą visu frontu pirmyn.

Kiekvienas revoliucionierius privalo būti ne tik paprastas kareivis, bet ir strategas kovos lauke. Vadui perėjus į kitą frontą ar kritus mūsų kitas privalo užimti jo vietą.

Fašistai jau riejasi, kaip šūnys prie vieno kaulo. Kiek tenka nugarsti, ponas Gegužis jau spyri į sėdynę ponui Bagočiui. Jo išrokavimu, Bagočius jam dabar nereikalingas. Jis būvęs reikalingas, kada fahas ejo su pažangiaisiais nariais ir tik vienas Bagočius mokėjęs lietuviškai kalbėti. Kitus gerus "tėvynainius" advokatus, lietuviškoj kalboj, paprastas darbininkas bolševikas, suvarydavęs į ožio ragą. Dabar jiems nereikės argumentuoti su bolševikais. Antrą koją ponas Gegužis pakėlęs taiko į sėdynę ponui Gugiui. Tas nepatikęs ponui Grigaičiui ir jis norys spirti į sėdynę Gegužiui ir Jurgeliutei.

Kurio bus skaudesnis bato galas, tas laimės. Tačiau man atrodo, kad Gugiui duos į sėdynę Gegužis, o Grigaičiui—Jurgeliute. Bet tai dar nebus padėtas taškas.

Kuomet fašistai vedžiosis už

DARBININKAI JAU PAĖMĖ KIANFU MIESTĄ!

Ekstra Masinis
Protesto Mitingas

CLEVELAND, Ohio.— Utarninke, 18 d. lapkričio, 6417 St. Clair Ave., Slovėnų Auditorijoje, 7:30 val. vakare, įvyks masinis protesto mitingas prieš ateivių darbininkų persekiojimą.

Kalbėtojai bus nuo visų tautų. Kalbės ir lietuvių kalbetojas. Ateikime visi ir praneškime savo kaimynams. Protestuokime prieš kapitalistų užsienio įvesti pasportų sistemą—deportacijas!

M-ka.

McDonaldo Policija
Užmušė 4 Indusus

BOMBAY, Indija.—Keturi asmenys tapo užmušti ir 9 sunkiai sužeisti, kuomet Britų policija užpuolė ant indusų, Jamalpur mieste. Minia žmonių buvo susirinkusi prie kalėjimo ir bandė atimti politinius kalinius, kuriuos McDonaldo valdžia suareštavo dėl kovos prieš imperialistus.

Havana Saugojama
Tirštom Kareivių Eilėm

HAVANA, Kuba.— Šitas miestas stropiai saugojamas tirštos kareivių eilės. Paskelbtas karo stovis ir mažiausias vieno ar kito piliečio pasijudinimas yra labai saugojamas. Valdžia bijosi perversmo po to, kuomet pereitą ketvirtadieni masės žmonių reikalavo Machado valdžią pasitraukti.

Kitas Bankas Uždarė
Savo Duris

NASHVILLE, Tenn.— Liberty Bank and Trust Co. uždarė savo duris pereitą penktadienį. Tai jau antras bankas šitame mieste subankrutuoją vieną savaitę!

Rengiasi į Sovietų
Perrinkimus Uraluose

MASKVA.— Uralo srity plačiai rengiamasi į sovietų rinkimus. Pravestas rities rinkimų komitetų pasitarimas. Nuo 26 spalio lig 5 lapkričio visoj srityj eis biendnuomenės grupių pasitarimai.

gerklių, bus eikvojama organizacijos turtas. Darbininkų pareiga stoti į Lietuvos Darbininkų Susivienijimą ne dešimtimis, bet šimtais.

Mainierių ir Tirpintojų Industrinė Unija
Leis Savo Dusyk Mėnesinį Organą

"The Mineral Worker" Išeis su 1 d. Gruodžio, Šių Metų; Visi Darbininkai Kviečiami Paremti Šitą Kovojančios Unijos Lakraštį

PITTSBURGH, Pa.—Mainierių, Aliejaus darbininkų ir Rūdų tarpintojų darbininkų industrinė unija su 1-ma diena gruodžio mėn. pradės leisti savo laikraštį "The Mineral Worker". Jis eis du sykiu į mėnesį. Pirmas numeris pasirodys gruodžio 1 d. "The Mineral Worker" metinė prenumerata lėšuos \$1, pusmetinė—50c, o pavienio egzemplioriaus—5c.

Laikraščio reikalingumą mato kiekvienas kovojojas darbininkas, o juo labiau minėtų industrijų darbininkai, kur nepasitenkinimas tarpe jų yra neįsapsakytai didelis ir rušiamasi prieš streiką.

Nelaimės kasyklose vis didėja; darbo sistema greitinama, o tuo pačiu žygiu kapitalistai vis kapoja darbininkams algas.

Kapitalistinė spauda ir jos pritarėjai socialfašistai daro viską, kad tik suturtinti darbininkus nuo kovos ir reikalavimo savo teisių. Štai kodėl darbininkai—mainierių, aliejaus ir tarpintojų darbininkų unija privalo turėti savo organą, per kurį galėtų pasakyti savo poziciją ir atmušti atakas.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo
Pildomoji Taryba Posėdžiauja

Apkalba Planus dėl Stiprinimo Organizacijos; 10,000 Narių į Metus Laiko Obalsis dar Permažas, Tūli Sako

BROOKLYN, N. Y.— Šituos žodžius rašant—šeštadienio vakare—Lietuvių Darbininkų Susivienijimo Pildomoji Taryba laiko savo suvažiavimą, kuriame rīša klausimus, kaip pasekmingiau ir greičiau išauginti organizaciją.

Posėdžiuose dalyvauja Bacevičius, Salaveičikas, Jeskevičiūtė, Jusius, Joneikis ir gydytojas Palevičius. Tik d. Petronis negalėjo pribūti. Be to, dalyvauja dalis organizacijos įkorporuotojų.

Pas visus draugus ūpas pakilęs. Ir su kuriais šitų žodžių rašytojui tekosi kalbėti, patirta, kad tose vietose, iš kur jie atvyko, Lietuvių Darbininkų Susivienijimui progą augti ir stiprėti yra didelė. Tarpe darbininkų yra pasirijimas kautis su fašistais iki galo ir būdavo savo Susivienijimą. Šitame susirinkime bus

apsvarstyta visa eilė labai svarbių klausimų. Greit jie bus, be abejo, paskelbti mūsų dienraščiuose ir "Tiesoj".

Obalsis gauti 10,000 narių į metus Darbininkų Susivienijimui nėra ne tik perdidelis, bet dar permažas, sako tūli Pild. Tarybos nariai. Į metus, jei visi darbuosimės—gausim dar daugiau, ypač jaunimo!

Išleikvojęs Aukus Žuravliovas Persišovė KAUNAS.— Alytūje nušiovė 25 metų vyras, Jonas Žuravliovas, kilęs iš mažųjų Svimašų kaimo. Kabiliškių valsčiaus, švenčionių apskrities. Jis iš revolverio paleido sau į galvą šūvį ir nugabentas į ligoninę mirė. Žudėsi dėl sunkaus materialinio būvio ir iš dalies dėl išleikvojimo surinktų aukų.

Svarbu Clevelando
Lietuviams Darbininkams

Sekamą antradienį, lapkričio 18 d., vakare, Slovėnų svetainėje, įvyks labai svarbios prakalbos, kuriose kalbės d. M. Bacevičius, prezidentas Lietuvos Darbininkų Susivienijimo.

Prakalbos rengiamos Lietuvos Darbininkų Susivienijimo reikalais. Visi lietuviai darbininkai kviečiami dalyvauti, nes bus svarstoma svarbūs klausimai apie organizaciją ir kitus reikalus. Rengėjai.

Streikas Vis Dar
Tebesitėsia Peru

LIMA, Peru.—Nors miestelis Malo Paso ir saugojamas tirštų kareivių eilių; nors Cerro de Pasco kasykla apstatyta ginkluotais mušekom, tačiau vario darbininkų streikas (mainierių) tebesitėsia ir kompanija negali jų priversti grįžti darbą.

Darbininku Kovos
Madrido Gatvėse

MADRIDAS.— Pereitą penktadienį čionai įvyko smarkus susikirtimas tarpe darbininkų ir policijos. Kovą išliko tuomet, kada 40,000 darbininkų lydėjo aną dieną užmuštus griuvime buidinko keturis darbininkų kūnus į kapines. Policija priešinosi leisti demonstruoti gatvėmis, kuomet darbininkai nepaisė.

Vienas darbininkas užmuštas, daugelis sužeistų. Demonstrantai parodė nepaprasto pasirizimo kovoti prieš policiją ir išnaudotojus. Demonstruodami jie šaukė: "Viva la Revolución proletaria".

Bucharestas.— Vietiniam masonų organizacijos būdinke kažin kas padėjo bombą, kuri sprogdama pridarė nemažai nuostolių.

Šiandien Brooklyne Svarbios Prakalbos!

Šį vakarą, lapkričio 17 d., "Laisvės" Svetainėje Brooklyne, įvyks svarbios prakalbos, kurias rengia vietinė Lietuvos Darbininkų Susivienijimo kuopa, kuri tik neseniai susiformavo.

Kalbės LDS. pildomosios tarybos nariai: M. Bacevičius, B. Salaveičikas, D. J. Jusius ir dr. M. Palevičius. Klausimas labai svarbus, todėl kviečiame atsilankyti visus Brooklyno lietuvius darbininkus ir darbininkes. Bus plačiai aiškinta mūsų kovos su fašistais ir uždaviniai Lietuvos Darbininkų Susivienijimo.

30,000 DARBININKŲ ARMIJA JAU UŽ-
ĖMĖ KITĄ SVARBŲ MIESTĄ CHINIJŲ;
PAĖMĖ NELAISVĖN 4-IS MULKINTOJUS

Nankingo Valdžia Planuoja, kaip Nugalėti vis Laiminčius Kovas Raudonarmiečius; bet Jos Armija Kyla prieš Čiang-kai-šeką

SANGHAJUS.— Darbininkų ir valstiečių kovojančių armija Chinijoje padarė vieną laimėjimą: 30,000 raudonarmiečių užėmė miestą Kianfu, kuris randasi Kiangsi provincijoje.

Užėmę miestą jie padarė galą chiniečių kunigui Čengui, kuris, drauge su kitais nieksdariais, žudė darbininkų geriausias kovotojus. Keletą francūzų vienuolių ir vieną kunigą paėmė į nelaisvę.

Kita dalis revoliucinių armijų atakavo J. V. karinį laivą "Panay", kuris radosi upėje, apie 160 mylių nuo Hankowo.

Sechuan provincijoje, Čintango mieste, taipgi didelis bruzdėjimas: kareiviai ir studentai sukilo, išžudė reikalingus valdininkus ir užėmė kai-kurias svarbias miesto įstaigas. Jie rengiasi prie paėmimo pilnon savo žinion viso miesto. Šitie kareiviai iki šiol buvo Nankingo valdžios armijoje, bet sunki padėtis ir pataikaujanti imperialistams Nankingo valdžia priverstė juos pagalvoti ir sukilti.

Tuo pačiu sykiu Nankinge Čiang-kai-šekas sušaukė savo ministerių susirinkimą, kuriame kalbasi, kaip pasekmingiau kovoti prieš vis aštrėjančią darbininkų geriausias kovotojus. Jį laimėjimą, kurį šiandien daro raudonarmiečiai.

Juo pikčiau ir nepakenčiamiau darosi valdžiai, kad greitai laiku (gruodžio mėnesio pradžioj) yra šaukiamas visuotinas suvažiavimas Chinijos Sovietų, kur bus sudaryta centralinė valdžia, katrai bus lemta suvaidinti tokia rolė Chinijos istorijoje, kokios dar iki šiol niekas nesimė—rolė išsilieto savimo Chinijos pavergtųjų darbininkų ir vargingųjų valstiečių ne tik iš imperialistų, bet ir iš "savos" buržuazijos ir išnaudotojų.

Reikalauja Apsidirbt
su Sabotažnikais

MASKVA.—Pereitą penktadienį čionai įvyko milžiniškas darbininkų masinis mitingas, kučiame vienbalsiai buvo priimta rezoliucija, raginanti vyriausybę žiauriai nubausti visus sabotažnikus, kurie dabar yra suimti ir prisipažinę prie turėjimo ryšių su monarchistais ir imperialistinėm šalim, kad nuverstų Sovietų vyriausybę.

Kurs "Kalėjimų
Tarybas" Lietuvoj

KAUNAS.— Teisingumo min. nusistačiusi kurti kalėjimų tarybas. Tarybas sudarys: kalėjimo virš., kapelionas, gydytojas ir aukštieji kalėjimo viršininkai.

Imperijos Konferencija Susirinks Kanadoj LONDONAS.— Anglijos "Imperijos konferencija", kurioj dalyvavo visų imperijos kraštų premjerai, užsibaigė nieko nenuveikus. Sekamą vasarą ji mano ir vėl susirinkti Kanadoje ir ten svarstyti "ekonominius reikalus".

Norėta Nužudyti Sovietų Atstovai Pasak kapitalistinių laikraščių pranešimų, Šveicarijos policija Genevoje susekė samokslą nužudyti Sovietų Sąjungos atstovus į "prisirušiamąją nusiginklavimo konferenciją" delegatus, su Litvinovu priešakyje.

Policija didžiuojasi, kad tai pavykęs tasai samokslas šardyti. Paaiški, jog samokslininkai, kuriais yra fašistai ir monarchistai, turėję ryšius su kitų kraštų imperialistinėm valdžiom.

Madridas.— Du ispanų orlaivininkai žuvo, o vienas smarkiai tapo sužeistas, kuomet du lėktuvai susitiko belėdami ties Quatro Vientos orlaivininkystės plotme.

LAISVE, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVE, INC.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year...\$6.00 United States, six months...\$3.00
Brooklyn, N. Y., per year...\$8.00 Brooklyn, N. Y., six months...\$4.00
Foreign countries, per year...\$8.00 Foreign countries, six months...\$4.00
Canada and Brazil, per year...\$6.00 Canada and Brazil, six months...\$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879

"Pirkite Dabar"—Muilo Burbulas

"Taupykite centus," buvo Amerikos bilionieriaus Rockefellerio mylimiausias pamokslėlis, kurį jis kartoję per kelis dešėtus metų.

Kurie darbininkai suskurdę, tai todėl, sakydavo buržuazija, kad jie išlaidūs, ir nenori ar nemoka taupyti. Jeigu norite tapti visi turtingi ir laimingi, taupykite savo uždarbį! deklamuodavo tie monelinkai.

O dabartinį laiką ką sako buržuazijos ponai ir ponėliai? Iš visų pastogių, krautuvų ir dirbtuvų, per radio, judžius ir savo laikraščius, jie šaukia: "Pirkite tuojais ir dabar, jeigu norite sugrąžinti gerovę, visi turėti darbus, uždarbius," duoną ir visas kitas gyvenimo reikmenas. Jeigu dabar, girdi, esamus gatavus tavotus išpirkite, tai fabrikai ir dirbtuvės pradės visais garais dirbti naujus; tuomet pranyks krizis ir bedarbė.

New Yorko "American" net grąšina: "Jeigu dabar nepirksite daiktų, tai neteksite ir tų pačių darbų, kuriuos dar turite." Pas žmones gi esą įvalias pinigų visokiems pirkiniams. Siemet į bankus padėta \$2,000,000, 000 daugiau pinigų, nekaip buvo 1929 metais prieš krizį. Ir tas kapitalistų šlamstas nori įtikinti, būk tai esą sutapymai "žmonių" abelnei, supraskite, darbininkų ir vidutinių bei smulkiųjų fermerių.

Bet per tuos metus visur darbininkams uždarbiai nukapota; prie pernai rudenį buvusių 4 milijonų bedarbių prisidėjo dar 5 milijonai netekusių jokio darbo. Kiti milijonai gauna dirbti tik porą trejetą dienų į savaitę. Iš kur tad darbo žmonės galėjo sunėsti į bankus tuos naujus bilionus pinigų?

Iš antros pusės, vien rugsėjo mėnesį siemet grupė stambių kapitalistų susiglemžė virš \$150,000,000 daugiau gryno pelno, nekaip pernai tą patį mėnesį. Iš to lengva yra suprasti, kas taip padaugino bilionus dolerių pinigų bankuose—buržuazija.

Milžiniškas pinigų sumas buržujai pralatrauja, pramerigišiauja, visokiais beprotiškais prašmatnumais pravišpia. Bet kvaila būtų ir pamanyti, kad kapitalistai galėtų išpirti ir patys sunaudoti tą daugybę paprastų ir vidutinių tavorų, kurių yra prigaminta parduoti darbininkams, fermeriams ir kitiems "smulkioms žuvims" arba išvežti į užsienį.

Ką tad buržujai dabar ragina: "Pirkite dabar ir tuojais?" Ogi daugiausia darbininkus, tarnautojus ir kitus tokius. Bet kaip jie gali tą didelį tavorų perviršį išpirti? Darbininkai gauna pavaldę algos tik kelintą dalį to, ką fabrikantai padirba. Darbininkas, pav., per dieną pagamina keturis daiktus, kurių kaina krautuvėje—po \$5 nuo štukos, arba \$20 už visus keturis. O darbininkui mokama tik \$5 per dieną. Taigi iš savo darbo mokesnio jis tegali nusipirkti tik vieną daiktą, o ne visus keturis.

Bet, leiskime, įvyksta toks stebūklas—darbininkai viską dabar išperka, ir visur prasideda darbai išnauju. Bet ar ilgai tęsūs ta "gerovė"? Juk per pusę metų, paleidus darban visą Amerikos mašineriją, būtų padirbta įvairių tavorinių produktų daugiau ne kaip gali išpirti sunaudojimui visi šios šalies gyventojai. Kas gi toliau? Vėl prasideda krautis tavorų perviršis ir veda į dar didesnę bedarbę, ypač kad mašinos nuolat yra tobulinamos ir kaskart daugiau pagamina su vis mažesniu skaičium darbininkų. Tuo būdu darbininkų padėtis tolyn labyn blogėja, einant tuo užburtu kapitalizmu ratu.

Taigi ką, galų gale reikią dabartinis buržujų obalsis: "Pirkite dabar"? Tai yra tik naujas jų blofas, begėdiškas masulkinimas bedarbių ir dirbančiųjų; bandymas užkirsti kelią komunistų vedamai kovai už valdišką apdraudą bedarbiams su \$25 pensijos į savaitę. Tuom "Pirkite dabar" muilo burbulu kapitalistai taip pat stengiasi nukreipt darbininkus šalin nuo komunistų vadovaujamos kovos už 7 valandų darbo dieną, 5 dienų darbo savaitę, prieš uždarbių kupojimus ir skubimo sistemą.

Tik per neatlaidžią kovą už šiuos reikalavimus tegalima būtų bent kiek pagerinti būklę bedarbiams ir dirbantiems. Bet ir tuom nebūtų panaikinta milžiniška dauguma vargų darbo žmonių, kol viešpataus kapitalizmas. Pastovų pagerinimą darbininkijai tegali atnešt tik paėmimas, per revoliucinę kovą, visos galios į darbininkų rankas.

Surastas Naujas Būdas Vielai Grūdinti

LENINGRADAS.—Leningrado dirbtuvė "Krasnyj Gvozdiščik" pradėjo vartoti naują būdą vielai grūdinti (zakalki provoloki). Lig šiol viela buvo grūdinama (ar-

tavojama) švino vanoj, kam reikėjo kasmet 100 tonų deficitinio švino. Dabar įmonė vartoja grūdymui oro siurblių (vozdušnyj nasos), kas duoda tas pačias pasekmes, kaip ir švino vartojimas. Naujo būdo vartojimas duos įmonei 40,000 rub. ekonomijos per metus.

Nauja Kampanija prieš Sovietus

Imperialistinė buržuazija nesnaudžia. Dirba ji sušilus—dirba prieš Sovietų Sąjungą. Šiomis dienomis pradėta nauja anti-sovietinė kampanija darbais ir propaganda.

Sovietų Sąjungoje sumta vadai caristų-konspiratorių, kurie prisipažino, kad jų organizacija turi ryšius su Francijos valdžia. Tie kontr-revoliucionieriai parodė, kad prieš Sovietų Sąjungą yra ruošiamas ginkluotas karinis puolimas. To darbo priešakyje stovi Lenkija ir Francija.

Genevoje tapo susektas suokalbais nužudyt Sovietų Sąjungos atstovus ir "ginklų sumažinimo" konferenciją. Norėta pralieti kraujas darbininkų respublikos vadų. O tai klausimas ne vien gyvybės atėmimo. Šitas pasikėsimas ant Sovietų delegatų buvo sugalvotas su tikslu, kad išprovokuoti vi-suotinę ginkluotą puolimą ant Sovietų Sąjungos.

Nesenai Amerikos kunigas Walsh nuvykęs Washingtonan pareiškė, kad Sovietų Penkių-Metų Planas reiškia pasaulinę revoliuciją. Jei planas pavyks, tai bus galas visam kapitalizmui visam pasaulyje. Tuo būdu Walsh šaukia suvienytomis spēkomis pul-ti komunistų judėjimą.

Dabar New Yorko "Evening Post" platina lapelį, kuriame sakoma, kad tam didlapyj tilps 24 straipsniai

apie Sovietus po antgalviu "Raudonosios Prekybos Pavoju." Tarp kitko, tam lapelyj sakoma: "Štai randasi šalis kitoj pusėj pasaulio—šalis, prisiekus nuverstai taip vadinamas kapitalistines valdžias. Šita šalis įstato į biznį tokia milžiniška skale, jog pajėgtų paklupdyti didžiausias korporacijas, vedamas ir valdomas privatiškai. Ji deda didžiausias pastangas, kad sukelt pinigų delei supirkimo mašinų ir delei tolimesnio plėtimo pramonės... ji nori pasiekti į penkius metus tai, kas Amerikai ėmė 100 metų, o Anglijai 300 metų."

Vadinasi, ši ištrauka parodo, kad "Evening Post" straipsniai bus nauja propaganda prieš Sovietų Sąjungą. Jų tikslas bus, kad pakurstyti darbininkus prieš Sovietus.

Imperialistai bijo Penkių Metų Plano. Jo pasisekimas ištikrųjų grumonia kapitalizmui. Todėl darbininkai turi dar stipriau remti Sovietų Sąjungą. Dabar yra proga darbininkams prisiziūrėti į darbininkų respubliką ir į kapitalistines šalis.

Amerikoje devyni milijonai bedarbių, o Sovietų Sąjungoje pramonės ratas sukasi visu smarkumu. Darbininkų valdoma šalis atsieki į penkius metus tai, ką kapitalistų valdoma Amerika tegalėjo atsiekti per šimtą metų!

Jau ir Socialfašistų "Naujienos" Pripažįsta, kad Gegužio Klika Padarė Nuostolių S. L. A. Organizacijai

Kuomet komunistai ir kiti pažangieji SLA nariai vedė kovą prieš SLA fašistus, prieš Gegužio-Vitačio fašistinę kliką, kuri naudoja SLA organizaciją savo reakcinei politikai ir asmeni-niems tikslams, tai socialfašistas Grigaitis per savo organą už tai niekino komunistus ir pažangiuosius SLA narius darbininkus. Jis apsi-puotojes savo prakalbose ir per "Naujienas" šaukė, kad SLA viršininkai esą geri, kad SLA organizacijoj esą visas tvarkoj; esą, viršininkai kuogeriausia veda organizacijos finansinius reikalus, o komunistai esą tik juos "šmeižia."

Bet kuomet tapo iškelta į viršų SLA fašistinių viršininkų "nesmagūs" darbai kas del išduoty SLA pinigų paskolomis visokiems elementams, tai ir socialfašistas Grigaitis nebegali to fakto užslėpti. Dabar "Naujienose" (No. 267) jis sako:

Pildomosios Tarybos ir komisijų suvažiavimo dalyviai jau, rodos, visi pagrįžo iš New Yorko. Du finansų komisijos nariai, pp. Stungis ir Mačiukas, buvo parvažiavę pirmadienį, o Iždininkas adv. K. Gugis vakar ryte. Dar neteko su jais visais pasimatyti, bet iš to, ką pirmieji pagrįžusieji papasakojo, galima numanyti, kad ta konferencija New Yorke buvo viena reikšmingiausių SLA istorijoje.

O ta konferencija buvo "viena reikšmingiausių" todėl, kad

Komisijų susirinkimas, kaip jau buvo vakar pranešta, vien-

balsiai apkaltino senąją Pildomąją Tarybą del paskolos davimo Užnariui-Deveniui ir tarė reikalauti, kad dabartinė Pildomoji Taryba išieskotų iš senųjų SLA viršininkų nuostolius, padarytus organizacijai.

Reiškia, fašistiniai SLA viršininkai tapo surasti kaltais davime \$25,000 Užnariui-Deveniui. Kas gi ta senoji ir naujoji Pildomoji Taryba? Dabartinėj Pildomojoj Taryboj didžiojom tie patys žmonės, kurie sudarė senąją Pildomąją Tarybą: Gegužis, Jurgelūtė, Klimas, Raginskas, pagalios Gugis, Iždininkas, kuris perėmęs išdą nuo velionio Paukščio skelbė, jog visas SLA turtas esąs tvarkoj. Komisijų susirinkimas nutarė, kad "dabartinė Pildomoji Taryba išieskotų iš senųjų SLA viršininkų nuostolius." Žinėjime kaip tie patys žmonės "išieskos" iš save nuostolius.

Toliaus "Naujienos" rašo: Kadangi tokiam buriui žmonių SLA ofise posėdžiauti buvo perankšta, tai konferencijai tapo paimta vieta Pennsylvaniajos hotelyje. Apie 10 val. Prezidentas p. Gegužis atidarė susirinkimą, paaiškindamas jos tikslą. Pild. Taryba, bu-tent, ir komisijos tapo suauktos išklausti raportus tų, kurie sulig Chicago seimo nutarimu tyrinėjo \$25,000 paskolą, duotą Waterburio Užnariui-Deveniui, ir apsvartyti padėti, kuri to tyrinėjimo rezultate susidarė. Pasikalbėjus kiek apie susirinkimo tvarką, kilo mintis, kad komisijos galės laisviau diskutuoti dalykus,

jeigu Pildomoji Taryba pasišalins. Su tuo visi sutiko, ir apie 11 val. Pildomosios Tarybos nariai išėjo į SLA raštinę, o komisijos, centro advokatas ir redaktorai pasiliko kambaryje tęsti posėdį.

Šis komisijų susirinkimas laikė posėdžius per visą ketvirtadienį ir penktadienį ir pabaigė savo darbą apie 1 val. nakties, lapkričio 8-tą.

Tyrinėjimo Raportai

Susirinkimas išklaušė raportus specialės waterburiečių komisijos, kurią buvo paskyrusi Finansų Komisija ištirti Užnario-Devenio paskolą vietoje. Raportas buvo perskaitytas iš rašto. Paskui savo raportą perskaitė Finansų Komisija, pakartodama tyrinėjimo komisijos suraštus faktus ir pateikdamą savo išvadas. Pagaliau, raportavo Kontrolės Komisija, ir po to prasidėjo svarstymas atskirų punktų, išdėstytų tuose raportuose.

Komisijų raportai parodė, kad paskola Užnario vardu buvo duota (1927 m.), nepri-silaikant taisyklių. Tikras skolin-tijos buvo ne Užnaris (P. Devenio svogeris), bet p. Devenis. Užnaris niekuomet tos paskolos neprasė, ir jo aplikacijos nėra centro sekretoriaus rekorduose; jisai niekuomet tos paskolos nesąs priėmęs. \$25,000 čekis buvo paduotas į rankas p. Deveniui.

Rekorduose nesiranda taip pat Užnario paskolos apka-inavimo, ir nėra įrodymų, kad Pildoma Taryba apka-inavimo dokumentą matė, nutardama duoti paskolą.

Jau šitie dalykai yra gana blogi. Bet blogiausia Susivienijimui buvo tai, kad Devenis, iškaulijęs paskolą iš SLA, išsikeitė gautą iš p-lės Jurgelūtės čekį ir neatmokėjo \$12,000 paskolos, kuri jau pirmiaus buvo užtraukta ant "Užnario" nuosavybės. Bankas, paskolines ant tos nuosavybės \$12,000, turėjo pirmą "morgičių," taigi Susivienijimui teko antras "morgičius".

Kad šita klasta paslėpti, tai Devenis pristatė SLA raštinei sufalsifikuotas tos nuosavybės popieras. Tik šį pavasarį, prieš pat seimą, išėjo į aikštę, kad popieros sufalsifikuotas ir kad SLA paskola nėra užtikrinta pirmu "morgičiu".

Susivienijimas Neatgaus \$25,000 Paskolos

\$25,000 paskola žuvo. "Naujienos" sako:

Užnariui pervestas Devenio namas, ant kurio yra banko paskolinta \$12,000 ir Susivienijimo \$25,000, vargiai yra vertas \$15,000. Kadangi da yra užvilkti paskolos nušimčiai ir taksai, tai nėra jokios vilties, kad Susivienijimas galėtų bent dalį iš paskolintų \$25,000 atgauti. Finansų Komisija mano, kad ant tos paskolos geriausia uždėti "kryžiu".

Atsakomybė už nuostolį

Bet kas atsako už padarytą Susivienijimui nuostolį?

Komisijų susirinkimas rado, kad už tai turi atsakyti tie buvę 1927 m. viršininkai, kurie paskolą davė. Dabartinei Pild. Tarybai pavesta iš jų pinigų išskolektuoti. Kadangi p. Tboje yra keturi kaltininkai, t. y. dauguma dabartinės Tarybos, tai įdomu, kaip ji galės tą "išskolektavimą" atlikti. Kito gi organo, kuris galėtų Pild. Tarybos narius bausti, nėra,—išimant seimą.

Reiškia, sekanciam seime tarp fašistų ir socialfašistų gali būt "faitas". Bet klausimas, ar socialfašistai bus tokie "drąsūs", kad daryti žingsnius "bausti" Pildomos Tarybos narius del blogų paskolų?

Fašistų "Vienybėi" Paskola Atnaujinta

Toliaus socialfašistų jud-lapis rašo:

"Vienybės" B-vės paskola paliko "atdara". Bendrovė turi iki kovo mėn. 1 d. užmokėti užvilktus \$2,000, o iki lapkr-

Perspektyvos Del Naujo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo

Gavimas čarterio Lietuvių Darbininkų Susivienijimui garsiai nuaidėjo per visas lietuvių kolonijas. Visur draugai tą naujieną pasitiko su dideliu entuziazmu. Ypatingai Naujosios Anglijos darbininkai džiaugiasi.

Mano supratimu, naujam Susivienijimui dirva plati. Su tinkama pagelba iš centro, kuopas galima sutverti visose lietuvių kolonijose. Visur darbininkai pasipiktinėjė fašistiniais kryživoto-jais Susivienijimo Lietuvių Amerikėje. Tie pontų šmugeljai atidarė akis daugeliui eilinių narių ir jie ketina atsiveikinti su savo priešais!

Fašistiniai SLA. ponai parodė savo amžiną suponi-mą. Jie galutinai nusimas-kavo Chicago seime, pasi-kviesdami policijos buožę talkon prieš legaliai išrinktus kuopų atstovus. Darbininkai taip pat mato, kaip jų sudėtus centus gegužiniai-bagočiniai ponai švais-to į visas puses.

Bet padirbėt naujam Susivienijime reikės. Neuzteks laisvę rašinėjimo. Vietų draugai nežino, už kurio galo griebtis. Nežino, kaip pradėt. Kiti nerodo užtenkamai veikumo. Dar tik keliose vietose įvyko susirinkimai ir Darbininkų Susivienijimo kuopos tapo galutinai įkurtos. Kitur draugai tik kalba, bet nesigriebia už darbo. Tose vietose Susivienijimo centras tuojais turėtų pasiųsti savo organizatorius. Nesistebiu, kad centras gauna laisvę, prašančių informaciją, nuo

darbininkų, su kuriais iki šiolei jokių ryšių neturėta. Jie iš spaudos patyrė, kad atsiskiriama nuo fašistų ir tveriami tikrai darbinikiška savitarpinio susišeplimo organizacija. Jie nori prie jos dėtis ir ją budavoti. Organizatoriaus atsilankymas tokiom vieton suloštų didelę rolę.

Tuo tarpu Gegužio-Jurgelūtės agentai darbuojasi. Zuja visur ir šmeižia darbininkus. Jų dabar vyriausias tikslas yra, kad užglostyti SLA Pildomojoj Taryboj skandalą su paskolomis.

Pasirodo, kad Gegužio-Jurgelūtės agentai vietoje yra tokio pat kalibro žmonės, kaip ir patys jų ponai. Union City, Conn., prakalbose atsistoja vienas iš publikos ir karštai giria SLA Pild. Tarybą. Paaikšėjo, kad tas žmogus yra SLA Union City kuopos pirm-ninkas, o jo moteriškė sekretorė. Nesenai jis prisipažino mūsų draugams, kad jų kuopa nelaikanti susirinkimų jau kelinti metai, kad jokio susirinkimo nebuvė prieš Pild. Tarybos rinkimus, bet jo patys surašius visus balsus už senąją valdybą ir pasiutus į centrą. Tokį bjaurų šmugelį atlieka fašistų pasekėjai. Tai tokiomis būdais Gegužis surenka didžiumą "balsų".

Bet šitas gegužinių šmugelis iškyla aikštėn ir dvoklia visais pašaliais. Darbininkai nebegali pakęsti. Tuo būdu jie ruošiasi stoti į naują Lietuvių Darbininkų Susivienijimą.

A. B.

ėio 1 d. kitus \$2,000. Per tą laiką paskola nebus atnaujinta.

Tai tokia padėtis yra S.L.A. organizacijoj, fašistams ir socialfašistams joj šeiminkaujant.

Tokie dalykai dedasi su paskolomis.

Bet klausimas, kaip yra su įvairių kompanijų bonais, kurių SLA turi nupir-kęs už suviršį \$700,000?

"Tėvynė" Kitaip Aiškina, Negu Socialfašistų "Naujienos"

"Tėvynėj" (No. 46) Vitaitis, aprašydamas apie Pildomosios Tarybos ir komisijų suvažiavimą, visai užslėpia tą faktą, kad komisijų susirinkimas vienbalsiai apkaltino senąją Pildomąją Tarybą del sukistų \$25,000 Užnariui-Deveniui. Štai kaitį ponas Vitaitis pateisina SLA fašistinius viršininkus del tos paskolos:

Svarbiausias šio suvažiavimo tikslas — išsprendimas augsčiau mėtės paskolos reikią skaityti galutinai išspręstu kas liečiasj SLA. Pastoviųjų Komisijų kooperacijos. Visapusiai ir galutinai dalyką apsvarsčius vis tik vyriausiasis šio Susivienijimo apvogimo kaltininkais nustatyta P. Devenis ir jo talkininkai. Todėl Pastoviųjų Komisijų suvažiavimas rekomendavo Pildomajai Tarybai dėti visas pastangas algautj Susivienijimui padarytus nuostolius šios apgaulingos paskolos reikalui iš vyriausio šios vagystės papildymo kaltininko. Pildomoji Taryba pilniausiai kooperuodama su Waterburio Speciale Komisija pasiryžusi dėti visas

pastangas suradimui tikrojo kaltininko P. Devenio, kuris sugrįžęs iš Lietuvos slapstosi kur nors Amerikoje. Bus stengtasi iš Devenio ir jo talkininkų atgauti Susivienijimui padaryti nuostoliai delei tos apgaulingu būdu išgaautos paskolos iš Susivienijimo.

Matote, Vitaitis, kaipo Gegužio klikos narys, visai išteisina SLA viršininkus.

Socialfašistai dabar neva zurza prieš Gegužio kliką, kad tuo būdu gauti daugiau įtakos SLA nariuose. Grigaičio socialfašistinė klika, susitepus visokiais šmugeliais, bando lošti "švariųjų" SLA "veikėjų" rolę.

Bet socialfašistai, patys būdami šmugelinkais, kaip nevedė, taip ir neves jokios kovos prieš Gegužio fašistinę kliką. Viena, jeigu yra bejėgiai, o antra, jeigu tik fašistai sutiks jiems duoti daugiau koncesijų, tai jie sutiks, kartu su gegužiniais fašistais sudaryti bendrą frontą prieš SLA narius darbininkus, kad juos ant toliaus mulkinti, kad naudoti Susivienijimą savo fašistinei politikai ir asmeni-niems tikslams.

SLA nariai darbininkai turi vesti griežtą kovą prieš fašistus ir socialfašistus, kad juos išsluoti iš vadovybės.

Paryžius.—Cionai subankrutavo Benard Freres bankas, nunešdamas nemažai žmonių skatiko.

SKAITYKIT IR PLATIN-KIT "LAISVĖ"

VALSTIEČIAI IR JŲ KOVA

NAUJAS BUOŽĖS TIPAS IR KOVA SU JAIS

Seniau, iki karo, paprastu Lietuvos buožės tipu buvo turtingas ūkininkas, ką ne pats vienas su savo šeima dirbo savo žemę, o samdomojo darbo pagalba. Tiesa, daug buožių ir patys dirbdavo, bet jų ūkis laikėsi ne tiek jų darbu, kiek samdomoju darbu. Vidutinis valstietis nuo buožės skiriasi tuo, kad vidutiniškas nors ir gyvena geriau už mažąją, bet visus savo ūkio darbus atlieka pats su savo šeimos nariais (žmona, vaikai) ir tik darbymetė jam samdydavo darbininką ir darbininkę. Po imperialistinio karo, kaime išsivystė naujas, seniau retas, buožės tipas—tai kraujo siurbėjas palūkininkas. Jis netiesioginiai naudoja svetimą darbą, ne jo darbo jėgos pirkimo keliu, o skolina pinigus varginčiau gyvenančiam valstiečiui, lupa nuo jo didelius procentus, tas valstietis nepajėgia išlyti iš skolų, vėl skolinas, ir rezultate gaunas tokia padėtis: nors vargingas valstietis ir ant savo žemės dirba, bet jo darbo vaisiai klūna ne jam, o turtingesniams kaimynui, pas kurį jis skolose paskendęs. Tokių naujų valstiečių dielių, naujo tipo buožių Lietuvoje vis daugiau atsiranda. Kai kurie šio tipo buožės ne tik didelius nuosimčius ima, bet taipgi verčia vargingesnius valstiečius atidirti (pusdykiai) arba ir visai vargingo valstiečio ūkį į savo rankas paima.

Štai "Lietuvos ūkininkas" (No. 35) rašo: "Kiekvienoje vietoje rasi vieną kitą žmogų, kuris turėdamas vieną kitą tūkstantį litų atsargos "šelpia" savo kaimynus. Ir štai kaip jis "šelpia." Ateina ūkininkas ir prašo paskolint porą šimtukų, sakysim, žemės mokėjimams užmokėti. Duoda. Bet išanksto pastebi: "4-5 litai..." Vadinasi, kas mėnesį iš šimto atskaitys 4-5 litus. Pažymėtina, kad tą atlieka iškalniai. Pav., man reikėjo dviejų šimtų litų. Išsyk skolina trims mėnesiams. Atskaitius nuosimtį iš to "banko" gausiu tik apie 170-176 litus. Suėjus 3 mėnesiams, jei yra reikalus toliau pratęst, vėl užmokėk nuosimčių 24-30 litų, nes kitaip veksėj protestuos.

"Kelt visa tai viešomumui niekas nedrįsta, nes bijo užrūstint 'sušelpėją.' Be to, viskas daroma taip gudriai, kad vėliau niekas nepaaiškėtų."

Vadinasi, daro taip, kad fašistų teismui lengviau būtų paturti to buožės dieles pusę.

Toliau "L. ū." rašo: "Dar gudresnieji 'šelpėjai' paima iš savo 'pacientų' dvigubus vekselius. Žinoma, taip elgiamasi tik su tais ūkininkais, kurie gal kuo nors atsakyti ir tt., iš kurių galima būtų išjieskot. Kiek man žinoma, tokiose 'bankuose' sėdi nemaža ūkininkų."

Jei nemaža valstiečių sėdi tų buožių lupikų "bankuose," tai tas rodo, kad ir tų buožių nemaža yra. Tai kartu rodo, kad skurdas Lietuvos kaime auga. Skurdas augimas ir padeda turtingesniems imtį į savo nagus biednesnius.

Kokį gi patarimą duoda liudininkų "L. ūkininkas" tiems valstiečiams, nuo kurių tie buožės devynis kailius lupa? Štai kokį: "Šiuo atveju gal būt tik vienas patarimas: sutvarkyti savo ūkį taip, kad iš 'šelpėjų' žmonių nereikėtų imtį paskolų." Ir toliau įkalbinėja, kad valstiečius į buožių kišenų varo ne jų vargas, ne jų sunkus gyvenimas, o noras poniškai gyventi arba nesugebėjimas apgalvotai ūkį vesti.

Tokių priežasčių nurodymas, tai tik pasityčiojimas iš darbo valstiečių vargo.

Mūsų patarimas toks: darbo valstiečiai turi susirūpinti kova prieš tuos buožės lupikus. Toj kovoj teismai nieko nepadės, nes fašistų teismai, kaip buržuaziniai teismai, gali stovėti vien turtingųjų pusėj. Darbo valstiečiai susitarę tarp savęs privalo atsikvoti skolas mokėti tokiems lupikams, o tuo labiau mokėti didelius procentus. Reikia kovot dėl atsikvotimo nuo

skolų jungo. Reikia kovot prieš buožės lupikus ir jų globėjus—fašistų valdžią. Kad ta darbo valstiečių kova geriau eitų, reikia kaimuose kurti komitetus kovai prieš buožės dieles. Kartu darbo valstiečiai turi žinoti, kad jie nuo visų tų skolų pasiliuosuos tik tuomet, kada Lietuvoje bus nuversta fašistų valdžia ir kada Lietuvoje bus paskelbta darbininkų ir valstiečių Sovietų valdžia. Vadinasi, darbo valstiečių kova prieš skolas ir didelius nuosimčius reikalauja išvien eit su darbininkais, del Sovietų valdžios.

Apie tai visi darbo valstiečiai privalo labai rimtai pagalvoti. M. B. ("Balsas")

IDOMUMAI

Lengvesnis už Alumina, Drūtesnis už Plieną Metalas

Metalas *beryllium* yra trečdaliu lengvesnis už alumina ir drūtesnis už vidutinį plieną. Jis toks kietas, kad ražo stiklą; turi gražiai baltą spalvą. Jo neada jokia rūgštis, apart hidrofluorinės rūgšties. Pirmąsiais tam tikrą dalį berylliumo prie alumino, mišinys būna stipresnis, nekaip minkštas plienas. Pridėjus prie berylliumo reikalingą nuosimtį silikono, lieka metalas toks tšasus, kad iš jo galima "ištraukti" ilgesnį ir plonesnį dratą (vielą), nekaip iš plieno. Kuomet didesnieji dabartiniai lėktuvai, padirbti iš duralumino, gali vežti iki 4,500 svarų, tai tokio pat dydžio lėktuvai iš berylliumo galėtų vežti iki 7,550, nes, kaip minėta, berylliumas yra daug lengvesnis.

Vokietijoje pradėjo vartoti berylliumo mišinį su variu, kaip medžiaga lokomotyvų (garvežmių) buksvom; pasirodo, kad tam jis tinka geriau, negu bent koki iki šiol vartoti metalai.

Visas vargas su šiuo metalu yra tas, kad berylliumas dar perbrangiai kaštuoja apdirbti,

apvalyti jį nuo kitų elementų, su kuriais būna susijungęs naujėje (rudoje). Būsią plačiau išbandyta tam apvalymo darbai elektriniai skiediniai; o jeigu iš to nebus reikiamų pasekmių, tai gal naujaisiais būdais pavyks taip įkaitinti, kad paversti į garą, iš kurio galima būtų ištraukti ir sutirštinti berylliumo daleles, ir paskui jasias vėl sujungti, kaip gryną berylliumą.

Šiaip naujėje (rudoje) berylliumo yra įvalias, ypač Maine valstijoje, Amerikoje, ir Austrijoje, ir Pietinėj Afrikoje.

T. G.

Iš "Šventų" Vietelių

Rusijoje, mieste Kijeve, devyni šimtai metų atgal, buvo įsteigta "šventa" vieta ir pavadinta "Pečerskaja lavra." Per devynius šimtus metų ta "šventoji" vietelė buvo lizdu, kuriam pėrėjosi senosios tvarkos ir išnaudojimo šalininkai. Per tą laiką ten privedo daugybę vienuolių ir visokios dvasiškosios, kuri mulkino tamsiąją liaudį. Negana to, kad dvasiškijs mokino tamsiąją liaudį nesipriešinti valdžiai ir turtuoliams, bet ir pati visokiais būdais ją išnaudojo.

Kiek Pečerskos lavros dvasiškijs turėjo žioplų, galima suprasti iš to, kad tik vienas 1913 metais žvakes pardavinėjęs padarė 135,000 rublių gryno pelno! Mat, maldininkai, atsilankydami į Pečerską lavrą, pirkdavo žvakes ir jas degingdavo "dievo garbei".

Pečerskoj lavroj buvo ir samdomų darbininkų. Bet ten, kaip "šventoj" vietoj, per visą laiką darbo sąlygos buvo prastės negu bile darbuojetėse ir išnaudojimas durasnis. Lavros archyvuose surasta dokumentų, kurie liudija, kaip "dvasiški tėveliai" elgėsi su darbininkais. Pavyzdžiui, kad darbininkas Stapovas, delei ligos, turėjo aplaisti darbą ir pas vienuolius paprasė pašelpos, tai tie dvasiški tėveliai ve ką jam atsakė: "Tu, gaudamas 50 rublių į metus algos, galėjai užtektinai susitaupyti pinigų del senatvės."

Kitas darbininkas, Šelkovskis, ten dirbdamas neteko sveikatos, tai vėl dvasiški tėveliai pusiau jam algą sumažino, vieton 15 rublių į mėnesį, pradėjo mokėti tik po 7 rublius 50 kapeikų.

Ten buvo įtaisyta visokių urvų, kuriuose laikė "šventųjų" kūnus. Tie urvai buvo didžiausias jplaukų šaltinis, nes lengvatikiai maldininkai lankė tuos urvus ir krovė "afieras".

Vienuliai turėjo po kelias meiluzes ir su jomis gyveno "šventoje" vietelėje. Tarpe vienuolių ir jų meiluzių iškildavo nesusipratimų, bet vienuoliai, kaip dievo tarnai, tokius dalykus greitai išrišdavo. Lavros dvasiška vyriausybė pranešdavo policijai, kad "šventos" vietos ribose rasta viena arba net ir kelios negyvos nežinomos moterys. Cariškoji valdžia, pribuvus į "šventą" vietą, jokių tyrimų nedarydavo, tik užrekordndavo, kad rasta lavronai arba keli lavronai ir tuomi viskas užbaigdavo. Vienuoliai, nugalabiję vienas savo meiluzes, tuojaus susirasdavo kitas. Ir jomis taip vertėsi, kaip cigomai kumelėmis.

Lavros metropolitas į diena gaudavo algos nei mažiau, nei daugiau, kaip 230 rublių! Ar tai ne puikiai gyveno "dievo tarnas?"

Bet štai po spalio revoliucijos, darbininkai, matydami, kad Pečerskos lavros juodvarniai vis dar savo darbą varo pirmyn ir kilus meiluzėkam skandalui, pradėjo reikalauti, kad tas juodvarnių lizdas būtų likviduotas. Valdžia išklauė darbininkų reikalavimą ir tą lizdą likvidavo. Dabar Pečerska lavra paversta muzėjum. Ten parodoma, kaip dvasiškijs mulkino lengvatikius. Ir dar labiau yra lanko daugybė žmonių, tik jau nesimelsti, bet pažūrėti tų buvusiu "šventų", iš kurių dvasiškijs turėjo tiek daug pelno. Siemet muzėjų aplankė apie 170,000 žmonių, kurie aiškiai pamatė, kaip pirmiau dvasiškijs juos mulkino.

Svenčioniškis.

EASTON, PA.

Iš Vitaičio Prakalbų

Šv. Mikolo bažnyntiniame sklepe, lapkričio 9 d., vietiniai fašistberniai, su savo S.L. A. kuopa, surengė p. Vitaičio prakalbas, manydami su p. Vitaičio pagelba gauti daug narių savon kuopon, ir tuom pačiu kartu paloti ant komunistų, bet iš to visko išėjo didelis piš. Prakalbose žmonių buvo su vaikais ir Vitaičiui ne daugiau pusantro tuzino. Rengėjai ir "kalbėtojas"—visi ponai... Pirmininkas, perstatydamas kalbėti Vitaiči, kas kelintas žodis kartoją ponas Vitaičis, ponas ir ponas...

Nėra reikalo rašyti, ką tas ponas Vitaičis kalbėjo, nes jau plėčiai žinoma, koks iš jo "kalbėtojas." Visa jo kalba, bei raštai "Tėvynėje," tai plūdimas komunistų ir abėnai pažangiųjų lietuvių. Veikiausiai neturėtų nei ką kalbėti, jei nebūtų "Tėvynės" redaktorium, ir jei nebūtų pasaulyje komunistų.

Užbaigus jam savo "prakalbą," keletas jų pačių žmonių pastatė keletą tokių klausimų ponui "kalbėtoji," į kuriuos ponas nei nebandė atsakinėti, tik pasakė, kad čia tokių klausimų negalima išrišti, būtent apie tai: delko "Tėvynėje" nerašoma apie demonstracijas bedarbių ir t. p. Publika, matydama, kad ponas Vitaičis bando tik dūmus pūsti, pradėjo apleisti svetainę. Dar buvo bandyta sulaukyti vis dar savo darbą varo pirmyn ir kilus meiluzėkam skandalui, pradėjo reikalauti, kad tas juodvarnių lizdas būtų likviduotas. Valdžia išklauė darbininkų reikalavimą ir tą lizdą likvidavo. Dabar Pečerska lavra paversta muzėjum. Ten parodoma, kaip dvasiškijs mulkino lengvatikius. Ir dar labiau yra lanko daugybė žmonių, tik jau nesimelsti, bet pažūrėti tų buvusiu "šventų", iš kurių dvasiškijs turėjo tiek daug pelno. Siemet muzėjų aplankė apie 170,000 žmonių, kurie aiškiai pamatė, kaip pirmiau dvasiškijs juos mulkino.

Ne ponas.

ZODIS NUO DR. MENDLOWITZ

Siuomi primenu savo draugams, jog aš vis dar praktikuoju savo profesiją. Pirmiaus antrašas buvo 271 Berry St. Dabar mano antrašas:

DR. H. MENDLOWITZ

2220 Avenue J

Brooklyn, N. Y.

Tel.: Midwood 6261

J. KAVALIAUSKAS LIETUVIS GRABORIUS IR BALZAMUOTOJAS.

Laisnuotas New Jersey ir Pensylvanijos valstijose.

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atitinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nulūdimio valandoje prašau kreiptis prie manęs.

1439 South 2nd Street PHILADELPHIA, PA.

Bell _____ Oregon 5136
Keystone _____ Main 1417

Jūsų Akys Uždirba Jums Pragyvenimą

Kaip ilgai galėtumėt jūs palaikyti savo darbą—kiek jūs galėtumėt uždirbti, jeigu būtumėt aklas? Daugelis turi keblumų—ir jų uždarbiai sumažėja iš priežasties netinkamo regėjimo, kuris galima pataisyti tinkamais akiniais.

Taip pat Atlikite Savo Pareigą Vaikams

Žymus sveikatos valdikas viršlinikas neseniai pareiškė, jog pilnai pusė vaikų mokyklose, paliekamų atriems metams tose pačiose klėse, yra atsilikę moksle del regėjimo ydų, o ne del smegenų stokos.

Daugiausia Atsidedame ant Retinoskopiskų Ištyrimų

Taiigi, nėra skirtumo, ar jūs negalite reikiamai skaityti, kalbėti arba girdėti—moksliškas ištyrimas naujoviškais instrumentais nurodys tinkamus akinius, kurie jums reikalingi.

DRS. SCHONGER & STENGER

396 Broadway,

Brooklyn, N. Y.

Phone: Stagg 8342

JAU 80 METŲ, KAIPIŠKŲRE
ŠIOJE VIETOJE

A. LUTVINAS

Užlaiko LINKSMIAUSIA UŽEIGĄ ELIZABETHE

[vairių šaltų gėrimų, Ice Cream, taip pat ir garščių užkandžių. Turi didelę svetainę, tinkamą baliams, teatrui, vestuvėms, sporto parengimams ir tt. Tik keli žingsniai nuo gražios maudynės (swimming pool).

Lutwin's Hall yra plačiai žinoma ne tik Elizabethe, bet ir kitų miestų lietuviams ir svetimtaučiams. Užsimu ir Real Estate—pirkimu ir pardavimu namų ir žemių. Mūsų patarnavimas prielankus.

69 S. PARK ST., KAMPAS FRONT ST.

ELIZABETH, N. J.

Telephone: Trinity 3-1045

TEMYK! Del Tavęs Amerikoje ir Lietuvoje

MES ĮMOKINAM, kaip apieiti su gaisliniu automobiliu; dalinais į tris dalis:

1. Mechanizmas. Kaip susitvarti su gaisliniu automobiliu kaip surasti apsigimimus; kaip išardyti sustatyti. Tuo viskas mokijama kiekvieno studento pamokėto, su patalpa instruktoriu.
2. Elektra ir Magnetizmas. Tuo reikalingiausia prie dabartinių automobilių.
3. Vadinajimas. Kaip pastoti ekspertu lokeriu.

Patalpų mūsų mokyklos kuria, turite pilną progą įsinaudoti vienu iš dviejų amatu—mechaniko arba lokerio. Garantuojama laimėjimas ir diplomai. Mokymams grynai lėtininkai ir angliškai. Kaina priinama visiems.

Mokytoju yra žymus ekspertas L. TIKNIAVICIUS. Lektijos dienos ir vakarais. Atidkita aplūreiti mūsų mokyklą. Atidaryta nuo 9 iki 9 val. nedėliženiais nuo 10 iki 2 P.M.

NEW YORK AUTO SCHOOL

228 Second Avenue

Kampsa 14th Street

New York, N. Y.

VYRŲ IR MOTERŲ

NAUJOS IR CHRONISKOS LIGOS GYDOMOS Kraujo, Odos ir Nervų Ligos, Abėlnas Nusilpimas, Nervų Išsisėmimas, Liaukų Padidėjimas, Chroniški Skauduliai, Sciatika, Reumatizmas; Skilvio, Žarnų ir Mėšlinės Ligos; Galvos Gėlmai, Neuralgia, Plaučių ir Kvėpuojamųjų Dūdų Ligos; Nosies ir Gerklės Ligos. Vyrai ir Moterys sekmingai gydomi naujoviškais moksliniais būdais. Dr. ZINS asmeniškai prižiūri per visą gydymo laiką. Greitos pasekmės. (Kaina priinama).

PATARIMAI DYKAI!

DR. ZINS 110 E. 16 ST., NEW YORK

110 East 16th Street,

New York

VALANDOS: 9 A.M. iki 8 P.M.;

Isikūres Jau 25 Metai

Tarp 4th Ave. ir Irving Pl.

Nedėliomis 9 A.M. iki 4 P.M.

...Ir nėra pavadavimo jo vieton

★ jie Patenkina - štai kodėl

Chesterfield

VIENAS visuomet atsižymės!

UŽSIDEKITE vieną ir pamatysite patys. Jūs tada suprasite, ką tai reiškia "švelnesnis ir geresnis skonis." Jums patiks Chesterfield geriau, negu by koks cigaretas.

Hans Lorber.

MATROSAI ATVYKO

1918 metų lapkričio 8 d. vakare jie stovėjo įmonės stovėjimo daralio lapelius namo grįžtantiems darbininkams. Jie juokėsi ir kalbėjosi, kad greitai pasidarys toks krachas, kokio dar niekad nėra buvę. Netrukus apie įvykį išgirdo fabriko savininkai ir pašaukė policininką, įmonės ugnim šaunamą sviedinių komendantą. Ginkluotųjų pajėgų atstovas tuojau suprato kame dalykas ir negaišdamas į netvarkos ir įstatymų nesilaikymo vietą pasiuntė būrį senų kareivių. Uteroficerius gavo pats iš savo lūpų įsakymą areštuoti matrosus ir jei areštuojant mėgintų pabėgti—ilgai negalvojamą šauti.

Uteroficerius su dešimtimi ginkluotųjų žygiavo įvykio vieton. Jis aiškino kareiviams, kad ten prisiėsią jiems areštuot keletas maištininkų. Ir del to įsakė užtaisyti šautuvus kaip reikiant. Vadinasi, dalykas buvo visai rimtas. Bet kas gi buvo tie maištininkai? Po truputį, po truputį ir seni kareiviai susimąstė ir pastatė sau klausimą: na, ir kas gi tokie esmėje tie maištininkai? —Maištininkas, nesilieką s įstatymų, pavojingas visuomenei žmogus,—sakė sau pats atsargos kareivis Kulpė.

Bet Krachas, taip pat kareivis, priėjo išvados, kad maištininkai tikriausia, jo manymu, turi sveiką protą, jie maištininkai prieš kai kuriuos visuomenės sutvarkymo nedatekliai ir privalo, vadinas, turėt gerą pasaulėžiūrą ir jausmus. Pagaliau dar vieną klausimą pastatė sau: Kas gi tie nedatekliai visuomenės surėdymė?—ir palaiptu priėjo prie minties apie karą, apie masines žudynes frontuose ir šalies viduje. Apie didelį išbadėjimą, vaikų mirtingumą ir daugiausiai mirtinumą. Toliaus jo mintys nėjo. Įtūžimas pagriebė jį ir jis pasijuto, kad ir jis pats maištininkas, tikras, grynas maištininkas.

Taip pat galvojo ir kiti asatoni jo draugai, tiksliai Kulpė ir uteroficerius nebuvo maištininkai, jie degė gilia neapykanta tiems svolačiams, kurie reikės areštuoti.

Pasirodė įmonės stotis. Ten judėjo milžiniška žmonių minia, o joje mirgėjo mėlynos matrosų kepuraitės, be kaspinų ir be laivo pavidinimų.

Pasirodžius kareiviams darbininkai suėjo į vieną pusę ir aplinkui užviešpatavo dirbtina tykla. Matrosai—visa šešiolika žmonių—stovėjo pusrasti apjuosdami minią. Tas viskas buvo panašu į daugelio žmonių spektaklį.

Uteroficerius išėjo priešakin ir įsakė, kad maištininkai tuojau privalo padėti ginklus, be jokių ilgesnių ceremonijų. Matrosai šypsodamies pažiūrėjo į jį—ir apsidarė aplink. Jaunas vyrukas skaisčiai raudonu veidu išėjo iš jų pirmyn, priėjo prie uteroficeriaus ir draugiškai pokštelėjo jam per petį.

—Ištykiu! ištykiu! bro! —Mes iš pradžių kiek pakalbėsim ir susipažinsim, o po to jūms bus rimtas pašnekėslys. Uteroficerius nustebo. Ir bejėgiškai apsidarė. Po to vyriškai atsigrėžė į matrosą ir padarė keletą stambių žingsnių atgal.

—Aš įsakau jums padėti ginklus! Matrosai nusivikavojo. Mažasis vadas visai sumišęs iš visų jėgų suriko: Atsitrauk atgal! gatvių vart!

Darbininkai susispaudė į vieną pusę. Kai kurie išsėdangė nubėgę į fabriko stotį ir pasislėpė vagonuose. Bet matrosai stovėjo ir juokėsi. Jie net šautuvų nepaėmė ir rankas, o paliko kabot ant pečių. Dargi ir rankas laikė kisenėse. Galimas daiktas, jie buvo visai tikri, kad jų pusę pergalė. Jie matrotamai norėjo pakalbėti šaltai, be šovinių pagelbos, pasitikėdami savo gera garbe.

Uteroficerius įsirdo. Bet jo veide galima buvo matyti, kad vyriškas išgaravo iš jo.

Kas ten bebūtų, bet vis delto jis turėjo ką nors padaryti. Ir jis padarė. Jis pastūmė stovėjusį prie jo jauną darbininką, taip smarkiai, kad tas atsverdėjo į matrosų eltes: vienas jų atsargiai tą jaunuolį sulaukė. Ir šitas jaunas darbininkas... buvau aš.

Dabar aš stovėjau mėlynų matrosų tarpe. Lygiai su jais išvien buvau ramus, tik dar nesijuokiau taip, kaip jie.

Uteroficerius, pamatęs, kad šitai komedijai prisiėsią galas, nusprendė veikti. —Aš įsakau jums padėti ginklus!

Matrosai juokėsi. —O jeigu mes nenorim—sauriai atsakė juodbruvis matrosas ir užsidedė papirosą. Dabar nusijuokė ir kai kurie darbininkai.

Šitas galutiniai išvedė iš kantrybės uteroficerių ir tas įsakė kareiviams pasirošyti puikiumi. Kareiviai išsirikavo į vieną eilę skersai gatvę, laikydamai rankose šautuvus. Darbininkai pasispaudė dar toliau pašalėn.

Uteroficerius padavė komandą: —Taikytk! Bet devyni šautuvai nesujuodėjo iš vietos, pasilikę kaip ir anksčiau ramioj padėtyje, o jų išalkę vamzdžiai, nuilsusiai žiūrėjo į gatvės grindinį.

Užviešpatavo nerami tykla. Nusileido žemyn ir pirmasis, tėvynei ištikimas šautuvas. Darbininkai vėl nusijuokė. Juokiams ir aš išsilaisvinęs iš slegiančio jausmo, su kuriuo žiūrėjau į atgręstą šautuvo vamzdį. Dabar giedra iš naujo apsisvalė ir aš galėjau juoktis kartu su kitais.

Tuo pačiu laiku man pasidarė neišaiškinamas ir net keistas ramus matrosų laikymasis. Nejaugi jie be pasipriešinimo leisti nuraminti ir įžeisti save? Mano nedasigodijimas greitai išsisprendė. Juodbruvis matrosas netikėtai išėjo pirmyn, trumpai ir aiškiai padavė komandą: —Taikytk!

Šešiolika šautuvų pasikėlė viršun, šešiolika vamzdžių atsigrėžė į uteroficerių ir atsarginį Kulpę. Abu lyg po komanda pabalo.

—Palaukit! Nešauti!—suriko vienas iš devynių kareivių, stovėjęs ramiai.—Nešauti! Mes to negalim.

—Tada ir jūms teks! Šautuvai atsigrėžė ir į kareivius. —Padėt ginklus! —suriko juodbruvis matrosas. Dešimtis šautuvų ir brauningų atsiguėlė ant gatvės grindinio.

Tamsiais plaukais matrosas vėl prašeko: —Draugai, nekaltinkit mūsų, kad taip atsitiko, jūs nieko nepralaimėsit. Su jumis nieko neatsitiks. Kraugerybei galas. Su karu pabaigta. Tai buvo beprotystė, kurioje mes visi taip ilgai dalyvavom. Tikiu, kad ir jūms buvo rieta. Po šimto pykpių! Dulkes maišyt ir dieną ir naktį aš taip pat nenorėčiau. Dabar viskas bus kitaip. Mes išdulkysim visą šitą šlamštą. Jūs nėra ko daugiau bijot, seni draugai! Su kareiviška odalupyste taip pat baigta. Sakykite savo viršininkams, kad šešiolika ginkluotų matrosų vargu ir net negalima nugalėti, delto, kad mes žinom, ko mes norim. Ir sakykite jiems dar, kad gali susikraustyti čemodanas—rytoj jiems prisiėsią, aiškiausia, "keliauti". Jų traukinys, jeigu ne visi ant svieto priešai, ateis rytoj anksti rytą. Rytoj daugiausia ateis poniskų traukinių—jie jie visi gaus nemokamus bilietus. O dabar eikit namo! Laimingo suklimo!

Matrosai priėjo artčiau. Darbininkai metėsi prie šautuvų. Juodbruvis matrosas man padavė brauningą. Aš jutau jis buvau šaltas ir sunkus. Jis pirmą kartą mano rankoj. Pirmą kartą aš laikiau šitokį daiktą, kuris gali pasidaryt toks karštas.

Ir aš maršuoju kartu su matrosais į darbininkų kvartalus. Tai pirmoji mano žygiuotė.

Tai buvo 1918 metų 8 lapkričio vakare. Vokietija jau degė šviesos liepsnose. Ir aš šitose liepsnose savo jėgų neįdarinėjau. Nors negalėjau kol kas numatyt kai šiuo momentu vyks perdažymas ir raudoną spalvą ir iš po šitos revoliucijos šauksmo liepsnos bus išmetamos mizernos dūšios, parsiadvėliai.

Pas mane vis dar buvo instinktyvis jausmas, kad tai—dienos naujos gaudynės, nežiūrėjęs į tai, ar ji pasilikus nuo šios dienos, ar po daugelio metų, galų gale, tos dienos atneš mums pergalę. Del to aš buvau tikras. Dalykas proletariauto—didelis dalykas, jis reikalauja didelių aukų, bet po to jis liks tvirtas, kaip lytis iš betono ir geležies.

Taip aš pradėjau kartu su matrosais savo eiseną per revoliuciją.

Vertė J. Juza. K.S.D.K., 1930.

NEW BRITAIN, CONN.

Drg. Bimbos Prakalbos ir Abelnas Veikimas

Senai tokios sekmingos prakalbos yra buvę pas mus, kaip šios ką tik buvusios, tai yra, 9 d. lapkričio, kurias surengė A.L.D.L.D. 27-ta kuopa. Prakalbose literatūros išplatinata už apie suvirš penkių dolerių vertės ir susirinkusieji labai atydziai klausėsi draugo Bimbos kalbos.

Kalbėtojas grynais faktais įrodė, kodėl labai didelė dalis S.L.A. narių apels fašistinių smurtininkų valdomą Susivienijimą ir dėsias prie naujai tvieriamo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo, del kurio jau carteris gautas ir visos organizavimo darbas visu ruožtu varomas įtraukti ir tuos lietuvius į jį, kurie dar nei prie jokios susielpimo organizacijos neprisiėdė. Aišku kaip die-na, nebūtų reikėję tvirti naujo Susivienijimo, jeigu ne fašistai, tie edėjai S.L.A. turto; jeigu ne tie draskytojai visos organizacijos teisių; jeigu būtų pereitami seime fašistai neišmetę suvirš du šimtus delegatų su policijos pagelba; jeigu nebūtų sumynę organizacijos ir visų narių teisių. Mes žinom, kad naujasis Darbininkų Susivienijimas augis ir bujos. Be to, tenka pažymėti, kad L.D.S. kuopa tuojau bus tvierama ir pas mus, nes yra narių, kurie senai laukia tos organizacijos, nes užtenkamai nariai sumokėjo į kuopą pinigų del kuopos reikalų, o šiandien, kur jie randasi? Nugi buvęs izdininkas juos prašvilpavo. Nariai remdavo taip pat ir Apskritį, bet ir apkričio izdą tas pats žmogus nugarinė suvirš \$1,200, o kur tik ponai, po kiek jie nunešė turto S.L.A. su žinia fašistinės pild. tarybos? Rodos, dar nariai nepamiršo tų ponų vardus ir sumas pinigų, kurias sunaudojo saviems tikslams. Todel tie nariai, kurie nors kiek dar abejoja apie pasilikimą S.L.A. A., turi gerai apsisvarstyti, nes jeigu ne anksčiau, tai vėliau būsite taip pat pastumti nuo organizacijos teisių, lyginiai kaip padarė gegužiniai su seimo delegatais.

Kalbėtojas nurodinėjo skirtumą trylikos metų gyvavimo Sovietų Sąjungos ir Lietuvos. Ragino bedarbius organizotis į Bedarbių Tarybas ir vesti aštrią kovą su kapitalistine klase ir valdonais, kad jie įvestų bedarbiams apdraudą, mokant 25 dol. savaitinės algos. Prie užbaigos, Vilijos Choras, vadovaujamas V. Visockio, sudainavo kelias daineles ir "Internacionalą." Pirmininkui paraginus, kad kurie myli dainuoti, prisidėjo prie choro, tai keletas žadėjo prisidėti.

Fašistai bandė statyti įvairius klausimus, bet labai gaila, kad publika tų visų klausimų nelaukė iki atsakys, tačiau, j kuriuos kalbėtojas atsakė, tai matėsi buvo labai patenkinti, nes palydėjo ilgais aplodimentais.

Paprašius aukų padėgimui lėšų ir Agitacijos Fondui, kai kurie davė po didesnę dalį, būtent po 1 dol.: M. Pinkaitienė, A. Bukevičius, J. Mažeika ir V. Valaitis; po 50 centų: Z. Jasekas, P. Oškiniš, J. Malinauskas, J. Balčiūnas, B. Gardauskiūtė, Dubickaitis, J. Žvingilas, J. Kozma ir dar viena moteris atnešė prie estrados, bet ant nelaimės jos vardas kur tai nusimetė ir todėl negalime paskelbti laikraštyje. Jeigu ir daugiau klaidų yra, teiksitės atleisti. Viso aukų surinkta \$14.75.

Naktį, j 7-tą dieną, bežvejodamas; jo žuvavimo valtėlė buvo rasta ežere pavirtusi, o jo paties negalėjo surasti. Policija graibstė po vandenį čielą savaitę ir nerado, tik dabar, kuomet nelaimingąjį vandenio iškėlė,—surado. Stočkus iš amato buvo budavotojas namų (carpenteris), jau gana senyvas žmogus. Kiek žinoma, pati ir vaikai Lietuvoje. Čia prigulėjo prie 5-kių pašelpinių draugijų: jis buvo S.L.A. 57-tos kuopos nariu ir delegatu pastarajam Chicagos seime. Senas "Laisvės" skalytytojas ir rėmėjas pirmieviškių laikraščiu. Kartais mylėdavo išsigerti; sakoma, kad ir jo nelaimės priežastis galėjus būt iš gėrimo, nes rasta apituštis butelis svaiginančio skystimelio jo valtėlėje. Jokių gimiųjų jis čia neturėjo. Bankuose pinigų palikęs virš trijų tūkstančių dolerių. Tapo palaidotas globojant graborius Červinskui Hope Cemetery—t. y. miesto kapinėse, 12 d. lapkričio. Nekuriose draugijose

Nelauktas Nuotikis ir Draugų Pagelba

Važiuojant Bimbai su draugais į Waterbury sakyti prakalbas, Bristol miestelyje sugedo mašina. Bet draugas J. Žvingilas su savąja nuvežė laiku į Waterbury. Ant rytojaus d. Latvėnas pavėžino iki Bristol. Nors mašina bandyta sutaisyti, tačiau nepavykus, reikėjo ją palikti ir vykti kuriam, kur reikia.

Draugam Žvingilui ir Latvėnui esame dėkingi už didelę pagelbą.

Vilijos Choras Pradejio Dalyvaut Tarptautiniuose Parengimuose

Komunistų Partijos distriktas buvo pakvietęs Vilijos Chorą dainuoti į jų koncertą, Hartforde; choras dalyvavo ir nereikalavo kelionės lėšų. Rusijos Revoliucijos paminėjime irgi dalyvavo. Beje, jame dainavo pirmu kartu "Internacionalą." Tai garbė chorui ir vedėjui V. Visockiui už sumokimą jo. Tiek tik reikia pridėti, draugai, susimokinkite naujajį "Internacionalą" vieton seno, nes nuo dabar bus dainuojamas naujasis.

Vilijos Choras rengia savo naudai vakarėlį, vakare prieš padėkavonės dieną, Darbininkų Kambariuose, 100 Beaver St., kurie mylite praleisti smagiai laiką, tai turite rasti su choriečiais kartu tame jų vakarėlyje ir tuomi paremsite chorą finansiskai.

Truputis Apie Komunistų Valtėjinius Rinkimus

Dar niekad nėra buvę tokios geros progos komunistams pasakyti tiesos žodį miniom darbininkų apie jų pačių reikalus, kaip buvo prieš rinkimus. Mat, pirmiau būdavo kalbėtojus areštuoja ir ant gatvių neleidavo laikyti prakalbų, bet prieš rinkimus bosų partijos rodė "demokratiškumą" bijodami, kad su areštais galima sau pasikenkti. Kad nebuvo areštų, tai bosai bandė kitokius būdus pavartoti atitraukimui darbininkų nuo laukymo prakalbų; jie kartais įsakydavo policijai nepasirodyt prakalbose, o po tam sąslydavo, kad policija jau ignoruoja komunistų prakalbas, tuomi norėdami pasakyti, kad ir darbininkai jas ignoruotų, bet nepavykdavo tie jų skynimai. Kaip kada būdavo atsiučiama trukšmadariai, taip irgi nepasisekė lankančius prakalbas atgrąsinti.

Paskutinę dieną prieš rinkimus komunistai apkabino didelėm "sainom" troką ir važinėjo apie darbuviutes, tuo laiku kai darbininkai ėjo į darbą ir iš darbo. Vakare jaunuoliai sulipę į troką pradėjo dainuot revoliucines dainas, tai policija privertė nusiimti saines nuo troko. Tai tau ir "demokratiškumas..." Bosų partijom tai valia garsint savus kandidatus, bet darbininkam—ne.

Prakalbos per visą laiką buvo labai sekmingos, todėl tokiam mažam mieste ir, galima sakyti, dauguma republikonų ir demokratų suvilti, bet padavė 105 balsus už komunistus, o socialistų balsų skaičius labai daug nupuolė, rodos, daugiau ant pusės.

Teko girdėti, kad L.D.S.A. 83-čia kuopa aukėjo įvairiem darbininkiskiem reikalom 18 dol. Tai graži auka!

WORCESTER, MASS.

Atrasta Antano Stočkiaus Lavonas

Lapkričio 10 d. žmonės užtiko Quinsigamond ežere iškilusį Antano Stočkiaus lavoną, kuris buvo dingęs liepos 6 d.

naktį, j 7-tą dieną, bežvejodamas; jo žuvavimo valtėlė buvo rasta ežere pavirtusi, o jo paties negalėjo surasti. Policija graibstė po vandenį čielą savaitę ir nerado, tik dabar, kuomet nelaimingąjį vandenio iškėlė,—surado. Stočkus iš amato buvo budavotojas namų (carpenteris), jau gana senyvas žmogus. Kiek žinoma, pati ir vaikai Lietuvoje. Čia prigulėjo prie 5-kių pašelpinių draugijų: jis buvo S.L.A. 57-tos kuopos nariu ir delegatu pastarajam Chicagos seime. Senas "Laisvės" skalytytojas ir rėmėjas pirmieviškių laikraščiu. Kartais mylėdavo išsigerti; sakoma, kad ir jo nelaimės priežastis galėjus būt iš gėrimo, nes rasta apituštis butelis svaiginančio skystimelio jo valtėlėje. Jokių gimiųjų jis čia neturėjo. Bankuose pinigų palikęs virš trijų tūkstančių dolerių. Tapo palaidotas globojant graborius Červinskui Hope Cemetery—t. y. miesto kapinėse, 12 d. lapkričio. Nekuriose draugijose

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

ROCHESTER, N. Y.
L. Prūseikos prakalbos bus ketverge, 20 d. lapkričio (November), Gledimino svetainėje, 575 Joseph Ave. Pradžią 8-tą val. vakare. Jis kalbės apie bedarbę ir kitus svarbius klausimus. Todel nei vienas nepraleiskite šios progos, ateikite į prakalbas. Įžanga 10c. Rengia A.L.D. L.D. 50-ta kuopa. (273-274)

GEORGE NOBILETTI

Pianistas ir Mokytojas
Iguliotas ir Pallūdytas
New Yorko Universiteto Mokinti
Progressyve Seriją (Eile)
PIANO LEKCIJŲ
Piano Pamokos Yra Duodamos
Studijoje ir Mokinijų Namuose
STUDIO
Tik pagal sutartį:—
981 Broadway
Brooklyn, N. Y.
Telephone: JEFerson 6993

GYVYBĖ PRIKLAUSO NUO ŠTAIKO

Per virš 20 metų tikrasis Gold Medal Haarlem Oil buvo pripažintas gyduole del šių organų netvarkos. Lengvas ir malonus imti. Bandyk šandie. Trijų dydžių, vaistinėse. Iškokkite: "Gold Medal" vardo kiekvienoje dėžutėje.

LIETUVIS GRABORIUS

Noritieji geriausio pataravimo ir už žemą kainą, nullidimo vailandoj- šaukietis pas: —

JONĄ PETRUSKEVIČIŲ
162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Rezidencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

buvo kalbama apie kokį jėsimai jo dingimo. Lai būna kojimą. L. S. ir D. B. draugijos ir komisija buvo išrinkta, miiai.

D. G. J.

Namų Maliavotojai ir Dailydės (CARPENTERS)

Maliavojame namus iš vidaus ir lauko. Taipgi padarome visokių dailydės (carpenterio) darbą. Sažiningai atliekame darbą ir už priėmimą kainą. Kreipkitės į bi kurį:
A. BALCHUNAS 321 CHAUNCEY STREET Brooklyn, N. Y.
P. BIELIAUSKAS 390 CRESCENT STREET Brooklyn, N. Y.
Arba Telefonuokite: Applegate 6648

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave., Brooklyn
Tel. Greenpoint 9-7831
Geriausia Studija Bruoklyne. Atleisk Petruskevičių

Grafonol-Radiolos, Atwater-Kent Radios, Victrola Radiolos
GEORGE MASILIONIS
377 Broadway South Boston, Mass.
VYRIŠKŲ DRAPANŲ IR ČEVERYKŲ LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
LIETUVISKI "PLAYER PIANO" ROLIAI, AUTOPIANAI, LIETUVISKI GRAFAVŲ REKORDAI

NAUJAUSIOS MADOS
Rusiška PIRTIS Turkiška
Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.
IŽANGA NUO 8 VAL. RYTO IKI 6 VAKARO 50c
PO 6 VALANDŲ VAKARO 75c
Antroj klasej laisais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant tročių lubų, oringam kambary—35 CENTAI EXTRA!
M. TEITELBAUM, Manadžeris
Naujai perdirbtu Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidaro naujaisius rūsius maudynes su moderni kais pagerinimais. Čia įtaisyta didelis plaukiumi prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotas vantos išsišerpiumi veltui!
ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ
MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS. Panedėliais nuo 12 val. diena per visą naktį; Utarninkais nuo 12 v. diena iki 12 v. naktį. Trys gariniai kambariai delei išsišerpimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo voniojimo kambarys. Didelis, oringas miegojimo kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.
29-31 Morrell Street, tarpe Cook ir Debevoise Sts.
Ties Broadway ir Flushing Avenue, Brooklyn, N. Y.
Telefonas: Pulaski 1090

NAUJAS IŠRADIMAS
Užrakinkite Atidarytus Langus!
Mano nauju išradimu užrakintą atdara langą niekas negali atidaryti nei iš lauko, nei iš vidaus, ir vėjas nebaldoja, kad ir didžiausioje audroje.

Man garbingai, su pagyrimu, pasisekė Washingtone užpatentuoti išradimą, kuriuomi užrakinami atdara langai. Mano išradimas j dulkes sumušia visus iki šiol vartojamus langų užraktus. Išjigę mano išradimo window locks, išeidami iš namų arba eidami gulti, galite atsidaryti langą, kiek jūs norite, ir užrakinti taip, kad niekas negalės iš lauko jo atidaryti ir negalės įlysti per jį.
Visi daktarai mus mokina laikyti langus atdaruos taip, kad kambariuose būtų šviežius oras, kuris labai yra naudingas sveikatai. Bet, neturėdami apsaugos nuo negeistiųjų svečių, būdavome priversti laikyti uždarus langus, kad ir šilčiausiam ore. Mano langų užraktai yra taip padaryti, kad tinka prie bile langų, susidedančio iš dviejų kavalkų (dviejų pusių), kaip dabar langai daromi. Kad ir seniausi būtų jūsų namai, prie jūsų langų mano naujo išradimo Window Locks tiks. Jūs galite naudoti ne tik prie nuosavų namų langų, bet ir prie randovojamų. Todel aš rekomenduoju jums viešities, Gerbiama Lietuviai, įsitaistyti tą naudingą langų apsaugą.
Tie prietaisai langų negadina. Prisiukta su mažais sriubukais, kuriuos mes prisūnčiame. Gi nauda iš jų labai didelė. Ne tik kad apsaugosite savo namus nuo svetimų, bet ir jūsų mažai vaikai, pradaro langą negalės labiau prasidaryti ir negres jiems per langą škritimui pavojus. Suminėjimui, kiek naudosis turėsite pridėję mano išradimo Window Locks, būtų galima knygn parašyti. Čia tik primename apie juos ir parodome jų mažą paveiksluką.
KAINA \$4.50 UZ TUZINĄ (12)
Mažiau tuzino nesūnčiame ant užsakymų.
Reikalaujame agentų, geras uždarbis.
LASECK'S WINDOW LOCK CO.
498-500 Ferry St., Newark, N. J.
Telephone, Mitchell 2-2554
Window Lock

JUOZAS MICKUNAS, ATSTOVAS BROOKLYNE
Pas mane galite gauti Window Locks, po vieną setą ir po daugiau. Slūnėtur ir j kitus miestus. Kaina 40c už setą. Brooklyne pats pridėdu. Reikalaujant, galiu pridėti j jūsų namus ir parodyti visą specialiskumą, kaip užrakinama atdara langai.
Rašykite: 53 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.

A. L. D. L. D. ŽINIOS

IG. BACHES, Sekr., 909 Pennsylvania Ave., Union Co., Union, N. J.
J. BONDZI, Užlininkė, 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, N. Y.

Nominacijų Paselkmės į A.L. D. L. D. Pild. Komitetą 1931 Metams

Į Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos Pildomąjį Komitetą 1931 m. nominuoti šie draugai ir balsų gavo sekamai:

Į PILDOMĄJĮ KOMITETĄ:

- V. Paukštys 461
- Ig. Baches 380
- R. Mizara 361
- E. Jeskevičiūtė 266
- A. Bimba 246
- J. Bondzi 240
- Senas Vincas 233
- Dr. J. J. Kashkevich 215
- D. M. Solomskas 214
- P. Buknys 197
- V. Tauras 192
- V. Bovinas 158

- J. Siurba 158
- A. Matulis 117
- J. Buivydas 108
- L. Prūseika 112
- K. Petrikenė 103
- F. Abekas 95
- Sasnauskienė 73
- Dr. A. Petrika 53
- J. Butkus 53
- B. Krasauskas 42
- J. Bimbienė 44
- J. Nalivaika 32
- Vilkelis 32
- M. Janulis 24

Į ALTERNATUS

- D. M. Solomskas 114
- K. Petrikenė 94
- J. Bimba 89
- B. Krasauskas 87
- J. Bondzi 85
- J. Nalivaika 82
- J. Buivydas 73
- V. Bovinas 76
- J. Siurba 68
- J. Bimbienė 67

- R. Mizara 62
- E. Jeskevičiūtė 59
- V. Januška 44
- J. Pranaitis 20
- V. Dvariškis 54
- Naudzius 37
- Dr. A. Petrika 36
- Senas Vincas 54
- Sinkevičiūtė 38
- P. Buknys 57
- F. Abekas 35
- J. Weiss 34
- Ig. Baches 28
- V. Tauras 25
- Valukas 26
- Sasnauskienė 26
- H. J. Burke 20

Čia paskelbta tie nariai, kurie nominacijoj gavo nemažiau 20 balsų.

Siemet nominacijoj dalyvaavo nedidelis narių skaičius, kas reiškia nemažą apsnūdimą Draugijoj.

Mes, žemiau pasirašę A.L. D.L.D. 5-tos kuopos komisija, liūdijame, kad balsus suskaitėme ir radome kaip augščiaiu yra paskelbta.

A.L.D.L.D. 5-tos Kuopos Komisija:

- Ed. Burke,
- J. Drusickas,
- Ig. Baches,
- A.L.D.L.D. Sekr.

šios ypatos: St. Kuzmickas iš Shenandoah, drg. St. Kuzmickas dainavo keletą kartų pikenike, ir jo dainomis visi buvo patenkinti; ne tik patenkinti, bet pasižadėjo dalyvauti, kada tik S. Kuzmickas dainuos. Kaip tik ir bus dabar vėl progą išgirsti drg. St. Kuzmicką. Bus ir Grabauskas, o apie jį netenka kalbėti, nes visi žinom, kad geras dainininkas, gražiai dainuoja duetus su Kuzmicku. Taipgi dalyvaus visų mylimas dainininkas drg. K. Miškinis ir J. Surdokas. Seserys Zdanūtės irgi dalyvaus. Jos visados neatsisako linksminti darbininkus. Taipgi bus A. Pieteriūtė ir A. Kaspariūtė, tai vis Aido Choro žvaigždės. Dalyvaus programoje ir Aido Choras. Apie patį chorą netenka kas sakyti, visi žinome, kad yra geriausias choras šioje apielinkėse. Prie to, bus ir daugiau dalyvių programoje—komikų. Programa bus gana puikiai. Todėl visi ir visos kuo skaitlingiausia dalyvaukite.

M. A. M. D. U. Komitetas.

BOSTONAS IR APIELINKĖ

MONTELLO, MASS.

Sunki Bedarbė

Montello-Brockton apielinkė, tai širdis Naujosios Anglijos čeverių išdirbystės, bet šiuo laiku ir čia baisi bedarbė, dar niekas nepamena tokių blogų laikų, kaip šiais metais. Jau nereikia nei kovot už sutrumpinimą valandų—visos dirbtuvės, nuo didžiausių iki mažiausių, dirba tik pusę laiko ir pagerėjimo negirdėt. Taipgi, kurie dirba, nors pusę laiko, tai bosai bjauriausiai persekioja; turi visus darbus daryt, kaip sampelius: už mažiausią daikiuką darbininkas išvaro iš darbo. O tada, tai darbo niekur nei už pinigus negausi, ir vaikščioti nuo fabriko į fabriką dejuodamas. Del tokios bedarbės jėgo į madą dar vienas bjaurus dalykas—tai bosams visokios vaišės, kyšiai ir batlaizavimai. Nors mažai uždirba, bet dar ir iš tų pačių kaip nors ir bosai prezentus duoda. Tai yra bjauriausias rūšies dalykas ir dubeltavas savęs išnaudojimas ir pažeminimas.

Pas mus bedarbių daug; net jau ir miesto valdžia pradeda vietinėj spaudoj žadėt bedarbiams teikti darbo, po tris dienas savaitėj, kokio ji turės. Bet apie darbu pagerėjimą ir pilno laiko dirbimą nei kompanijos nei valdžia nepranašauja. Reiškia, jau geresnių laikų darbininkai nelaukit, ale diržus susiveržkit ir pracičiau maitinkitės, nes nieko geresnio nebus. Turėsim taip priprast, kad už pusę tiek pragyvent, kiek pirmiau turėdavom.

Tai matote, darbininkai, kokia šios aukso šalies kapitalistų tvarka. Šios šalies "tvarkdariai," kurie nieko šaliai naudingo neneša, gyvena kaip rojui, o mes, darbo skruzdės, turim badaut, visokį skurdą ir nedateklų kęst. Jau, broliai, gana mums miegot arba tarp savęs peštis; turim vienytis ir kovot bendrai už savo reikalus.

Darb. Zvalgas.

LOWELL, MASS.

Nesirūpinkit Mano Reikalais

Skaplierninkų "Darbininkas" bando daryti sau politinio kapitalo iš paprasčiausių šiandieninių nuotikių.

Vienas skapliernių principo "veikėjas" is Lowellio rašo "Darbininke," kad J. Širvydas pas Antaną Drazdauską gyvenęs tūla laiką komunisticai, o paskiau išsivėžęs Drazdausko moterį, ir del to Drazdauskas supykęs ant viso komunisticinio judėjimo ir metęs jį. Kad buvusi mano moteris išsikraustė su Širvydu ar su kitu, tai tas visai niekų bendro neturi su komunisticiniu judėjimu. Tokių atsitikimų yra šimtai tūkstančių ir metus tarp visokių įsitikinimų žmonių, ir tie visi nuotikiai nieko bendro neturi su tų žmonių įsitikinimais.

WILKES-BARRE, PA.

Kas Bus Lapkričio 22 d.?

Dar pirmą kartą šį sezoną bus koncertas ir šokiai, kuriuos rengia Distrikto Mainierių, Allejas, Metalo Darbininkų Industrinė Unija, 69 S. Hanceo St., Wilkes-Barre, Pa. Programa prasidės 8-tą val. vakare. Programoj dalyvaus

Jeigu delei to nukentėtų bile koks žmonių judėjimas, tai katalikų tikėjimas senai būtų išnykęs delei panašių priežasčių, nes visi katalikų tikėjimo vadovai-kunigai gyvena principu liuosos meilės ir niekuomet savų pačių neturi, o naudoja po kelias. Taipgi, ir komunistinis judėjimas negali nukentėti delei bent kokio vieno žmogaus pasielgimo.

Katalikų tikėjimas baigia smukti, ir jis susmuks, bet nedel to, kad kunigai gyvena liuosos meile ir naudoja svetimomas moteris, bet del to, kad darbininkai nuolatos šviečiasi ir pradeda suprasti, jog visi religiniai tikėjimai yra niekas daugiau, kaip nuodai nuodijimui darbininkų proto, kad būtų lengviau laikyt juos pavergtais.

Taipgi, lai visi skaplierninkai nesirūpina ir apie mane. Pačių yra daug, bet komunistinė ideja viena, kuri neša išsiluosavimą darbininkų klasei, ir todėl ji turi būti augščiaiu už bile kokį kitą daiktą. Veltui visi skaplierninkai rūpinasi mano reikalais.

A. Drazdauskas.

Tūkstančiai Bedarbių Bergždziai Laukia Maisto

Pereito šešetadienio num. "Laisvės" redakciniam straipsnyje buvo parodyta, kaip mizeriai miesto valdžia "šelpia" bedarbius bedarbius tėvus ir motinus su vaikais. Bet vargiai is tūkstančio vienas gauna kad ir tokia pašelpa.

Policija buvo paskelbusi, kad prisedada maisto dėžių dalinimas galvoms šeimynų lapkričio 14 d. Dar neprasivita, o jau stovėjo tūkstančiai

AMERICAN CLOTHING CO.

J. YURGELIS IR I. J. MARKUS
Savininkai

222 MANHATTAN AVE.

Yra lietuviška drapanų įstaiga, kuri turi moderniausias šiu dienų įrengimus, sąžiningą patarnavimą. Mes parduodame vyrams ir jaunikaičiams visokius drabužius, siūtų eilių, paltai, top coats ir overcoats prieinama kaina. Šiuvame taip pat drabužius sulig užsakymu. Jei Tamsai reikalingas siūtas ar overkotas ar kas kita, užeit pas mus

AMERICAN CLOTHING CO.
222 Manhattan Avenue
Kampus Maujer St. Brooklyn, N. Y.

J. L. Pašakarnis, O.D.

Optometras ir Optikas

Norintieji tinkamai pristatykti savo akimis akinius, kreipkitės čia antrašiu:

447 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.

STEPHEN BREDES, Jr.

LIEUVIS ADVOKATAS

197 Havemeyer Street
(Williamsburg Bridge Plaza)
BROOKLYN, N. Y.

VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 6 po pietų

REZIDENCIJOS ANTRAŠAS:
65-02 Grand Ave., Maspeth, L. I.
Tel.: Juniper 6776

J. WANNA, JR.

Lietuvys Laisniuotas Elektron Ivedimo Kontraktorius

65-02 Grand Street
Maspeth, N. Y.

A. F. STANKUS

GRABORIUS UNDERTAKER

Bell Phone, Poplar 7545

1023 Mt. Vernon Street
PHILADELPHIA, PA.

FRANK A. URBAN PHARMACY

151 METROPOLITAN AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Siūsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:

FRANK A. URBAN PHARMACY
151 METROPOLITAN AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu VIENĄ DOLERI, už kurį malonėkit man prisigyti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su nurodymais, kaip vartoti.

Vardas _____
No. _____ Street or Avenue
Miestas _____ State _____

WILKES-BARRE, PA.

Kas Bus Lapkričio 22 d.?

Dar pirmą kartą šį sezoną bus koncertas ir šokiai, kuriuos rengia Distrikto Mainierių, Allejas, Metalo Darbininkų Industrinė Unija, 69 S. Hanceo St., Wilkes-Barre, Pa. Programa prasidės 8-tą val. vakare. Programoj dalyvaus

AMERICAN CLOTHING CO.

J. YURGELIS IR I. J. MARKUS
Savininkai

222 MANHATTAN AVE.

Yra lietuviška drapanų įstaiga, kuri turi moderniausias šiu dienų įrengimus, sąžiningą patarnavimą. Mes parduodame vyrams ir jaunikaičiams visokius drabužius, siūtų eilių, paltai, top coats ir overcoats prieinama kaina. Šiuvame taip pat drabužius sulig užsakymu. Jei Tamsai reikalingas siūtas ar overkotas ar kas kita, užeit pas mus

AMERICAN CLOTHING CO.
222 Manhattan Avenue
Kampus Maujer St. Brooklyn, N. Y.

AMERICAN CLOTHING CO.

J. YURGELIS IR I. J. MARKUS
Savininkai

222 MANHATTAN AVE.

Yra lietuviška drapanų įstaiga, kuri turi moderniausias šiu dienų įrengimus, sąžiningą patarnavimą. Mes parduodame vyrams ir jaunikaičiams visokius drabužius, siūtų eilių, paltai, top coats ir overcoats prieinama kaina. Šiuvame taip pat drabužius sulig užsakymu. Jei Tamsai reikalingas siūtas ar overkotas ar kas kita, užeit pas mus

AMERICAN CLOTHING CO.
222 Manhattan Avenue
Kampus Maujer St. Brooklyn, N. Y.

"Laisvės" Koncertas

Bus 14 d. Gruodžio (December), 1930

BROOKLYN LABOR LYCEUM SVETAINEJE

Ivan Stechenko

IVAN STECHENKO, Garsusis Bassas
Dabar jis vaidina Grand Operoje, Philadelphiaje, kaip vyriausia figūra, kur darbininkui neprieinama įžanga. "Laisvės" koncerte ir mes turėsime progos jį išgirsti.

M. E. CESNAVICIOTE
Jos sidabriniiu lyrisko soprano balsu skambės naujos dainos "Laisvės" koncerte.

M. PARALIUTE, Coloratura Soprano
Tai Naujosios Anglijos žvaigždė, kuri pasidarė sau sceniškos karjeros ir Chicagoje, dainuodama šių metų birželio mėnesį. New Yorko apielinkės girdės ją "Laisvės" koncerte.

F. STANKONAS, Bassas
Visų mėgiamas bassas Stankūnas, pasižymėjęs ir amerikoniškoje scenoje, taipgi dalyvaus šio koncerto programoje.

AIDO CHORO MERGINŲ SEKSTETAS
Blizgantysis numeris bus mūsų koncerte seksteto dainų aktas, kurį, rūpinantis jų mokytojai B. Šalinaitė, jau susimokino.

WILLIAM ENDZIULIS, Smuikininkas
Kolegijos smuiko mokytojas jau kelintu kartu patarnauja darbininkiskame parengime maloniomis smuiko solomis.

DAINUOS IR MŪSŲ MYLIMI CHORAI
Brooklyno Aido Choras, vadovaujamas B. Šalinaitės; Maspetho Lyros Choras, vadovaujamas E. Retikevičiūtės.

TIKIMYS TURĖT IR LYROS VYRŲ CHORĄ,
kuriam mokytojauja E. Retikevičiūtė.

PUIKI PROF. RETIKEVICIAUS ORKESTRA
grieši įvairius kavalkus šokiais.

ĮŽANGA 75c, \$1.00, \$1.50 ir \$2.00

bedarbių tėvų ir motinų, lauk- sa diena, ir tikiai 400 iš tos
dami maisto. Didelė jų di- baduolių armijos bent ka te-
džiama veltui prastovėjo isti- gavo.

JAUNUOLIAI AUGA SVEIKI IR STIPRUS VALGYDAMI "VARPAS" Keptuvės DUONA

Varpas Bakery, 38-40 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
A. M. Balchunas, Savininkas
Tel., Stagg 5938

VISŲ DOMEI! AR ŽINAI?
kad
AMERICAN CLOTHING CO.
J. YURGELIS IR I. J. MARKUS
Savininkai

222 MANHATTAN AVE.

Yra lietuviška drapanų įstaiga, kuri turi moderniausias šiu dienų įrengimus, sąžiningą patarnavimą. Mes parduodame vyrams ir jaunikaičiams visokius drabužius, siūtų eilių, paltai, top coats ir overcoats prieinama kaina. Šiuvame taip pat drabužius sulig užsakymu. Jei Tamsai reikalingas siūtas ar overkotas ar kas kita, užeit pas mus

AMERICAN CLOTHING CO.
222 Manhattan Avenue
Kampus Maujer St. Brooklyn, N. Y.

DIDŽIAUSIA LIETUVIŲ OPTIEKA

Kas yra didžiausias žmogaus priešas?—šaltis. Jis ne tik sunkiausias ligas įvaro, bet ir į grabą paguldo. Bet tie, kurie vartoja po plačią Ameriką pagarsėjusius

Urbo Lax Tabs **Urban's Cold Powders**
(MILTILIUS NUO SALTIO)

yra tai kanuolė prieš kitą amžiną žmogaus priešą—vidurių užkietėjimą—kuris žmogui pagaminta daug rūpesčių ir sunkių ligų, baka apsiginkluok nuo savo amžino priešio!

F. URBONAS, Aptiekorius

151 Metropolitan Ave. 6102 Grand Avenue
BROOKLYN, N. Y. (Kampus Clermont Avenue)
Telephone, Greenpoint 1411 MASPETH, L. I., N. Y.
Telephone, Juniper 9796

Siūsdami pinigus su savo adresu, užrašykite:

FRANK A. URBAN PHARMACY
151 METROPOLITAN AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

Aš, žemiau pasirašęs, siunčiu VIENĄ DOLERI, už kurį malonėkit man prisigyti URBAN'S COLD POWDERS ir URBOLA, su nurodymais, kaip vartoti.

Vardas _____
No. _____ Street or Avenue
Miestas _____ State _____

MALONUS RUKYT

Brooklyno Lietuvių Nepri gulmingas Klubas, 269 Front St., kaip žymus politikoje, savo rūmuose, nuo senai su pasigėrėjimu, JOHN'S Cigarų biznivoja. Taip pat visos žvaresnės lietuviškos restauracijos Brooklyne ir praklimesnė bizniveriai užlaiko JOHN'S po 10c. Visi rankomis padaryti ir po vardu PETRO.

Todėl Gerbiamieji Draugai ne tšk Brooklyne, bet ir kituose miestuose biznivaus užvedimuose, kur rūkymai yra užlaikomi, visur reikalaukit viršpaminėtus vardus Cigarų. Ant pareikavimo visur Amerikoje išsiuntinėjam per pašta. Adresuokit:

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBĖJAI
267 DIVISION AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

VIETOS ŽINIOS

Šiandien Didelės ir Svarbios Prkalbos Liet. Darbininkų Susivienijimo Reikalais

Regnia Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 1-ma Kuopa. Kalbėtojai bus iš tolimų miestų: Dr. M. Palevičius iš Detroit, Mich.; M. Bacevičius, "Vilnius" manadžerius, iš Chicagos; D. J. Jusius iš Worcester, Mass.; B. Salaveičikas iš Chicagos ir kiti. Visi šie kalbėtojai yra nariai Pildomosios Tarybos Lietuvių Darbininkų Susivienijimo. Bus ir daugiau kalbėtojų. Iš jų išgirsite ne tik tai apie praigaistingą bosavimą Gegužių, Jurgeliūčių, Vitaičių ir kitų fašistinių gaivalų senajame Susivienijime Lietuvių Amerikoje. Šie kalbėtojai supažindins jus su naujojo Lietuvių Darbininkų Susivienijimo tikslais ir darbais.

Savitarpinis susisilpimas atsitikimose ir mirtelės yra svarbus visiems darbininkams reikalas. Tuom reikalu ir rūpinasi Lietuvių Darbininkų Susivienijimas. Kaip darbininkų organizacija, šis Susivienijimas ir tarnauja darbo žmonėms, o ne šaikai tautiškų biznierių ir sukčių, į kurių kišenių pavidale paskolų suėjo desėtkai tūkstančių dolerių iš senojo S.L.A. izdo, kurį taip globojo fašistai.

Ar turės naujasis Darbinikiškas Susivienijimas pasisekimo? Kaip jam klojasi dabar, pradžioje savo gyvenimo? Ar galės pašelpinēs draugijos susijungti su šiuo Susivienijimu? Kokią jis pašelpą teikia ligoje ir kokią pomirtinę? Kaip jis stovi srityje apšvietos ir politikos? Kokios klasės reikalus gina tas Lietuvių Darbininkų Susivienijimas ir t. t.?—tai klausimai, į kuriuos bus duota atsakymas šiose didelėse prakalbose, kur tuo pačiu laiku sužinosite ir kokie dabar keisti "prajovai" dedasi pastogėje senojo gegužinio S.L.A.

Lietuviai darbininkai ir darbininkės, eikite šiandien vakare, pirmadienį, lapkričio 17, į šias svarbias prakalbas. Jos įvyksta "Laisvės" svetainėje, kampas Ten Eyck St. ir Lorimer Sts., Brooklyne. Pradžia 7:30 val. vakare. Išanga visiems veltui.

Bedarbių Išnaudojimas su Obuolių Pardavinėjimu

New Yorko gatvėse matosi bedarbiai, parduavinėjant obuolius. Miesto valdžia daro tai "malonę," kad dėžėmis pardavinėja bedarbiams obuolius. Bet valdžia tarnauja kaip agentas didelei International Obuolių Asociacijai (kompanijai).

Iš pradžių bedarbis mokėdavo po \$1.75 už obuolių dėžę, kuriuos pardavinėdavo gatvėse po penktuką. Paskui miesto valdininkai pakėlė kainą iki \$2 už dėžutę; o dabar vėl pakėlė iki \$2.25.

Bedarbiai pasakoja, kad jie turi išstovėti po kelias valandas, kol prieina nusipirkti tų obuolių. Vienas išlaukė 7 valandas. Jo pirktoje dėžutėje buvo 71 obuolys. Išpardavęs jis gavo \$3.55. Popieriniai maišeliai parduoda miems obuoliams jėdēt jam kaštavo 15 centų; kitų išlaidų prie tos "prekybos" turėjo 45 centus. Bedarbiui liko tik 75 centai pelno. O grafteriški demokratų valdininkai patys, matyt, gauna daugiau iš obuolių kompanijos, negu bedarbis, parduodamas obuolius.

Per kelias paskutines savaites, šitaip pasikinkant bedarbius per įvairių miestų valdybas, obuolių kompanija išpardavė 4,000,000 obuolių.

Daily Mirror rašytojas Walter Winchell norėjo per radio kalbėti apie tą obuolius va-

Pamatykite Didį Sovietinį Veikalą, Parašytą Garsaus Rusų Poeto ir Dramaturgo S. M. Tretakovo "GRIAUSMAS CHINIJAI!" Atskleidžia baisius nuotikius baltųjų imperialistų žvėriškumą. "Griausmas Chinijoje" yra griežtesnis, vaizdingesnis, šaunesnis savo stilium, nekaip "Raudonoji Rūdis." Jis vertė verla įvirtimu ir veiksmu. The Theatre Guild patiekia šį tai naujo. VALIO—N. Y. Times. 68 Chinai Aktoriai Dalyvauja! Jūs turite pamatyti šį didžiausią sezono veikalą. MARTIN BECK THEATRE 45th St., j vakarus nuo 8th Ave. New York. Vakaraus: 8:40. Po pietų ketvirtadienį ir šeštadienį 2:40.

Primušė Mičiulį ir Išplėšė Virš \$800

BROOKLYN, N. Y. — Per eita šeštadienį labai primuštas P. Mičiulis, drabužių siuvimo kontraktorius, apie 11-tą val. dieną, jō paties dirbtuvės "Jobeje," po num. 929 Flushing Ave., Brooklyne. Kokiui tai įrankiu pramušta Mičiuliui apie septynios skylės galvoje. Plėšikas atėmė iš Mičiulio visus virš \$800 pinigų, kuriuos Mičiulis nešėsi iš banko apmokėti savo darbininkams "finišerkoms." Pašauktas Daktaras Valukas aptaisė jam žaizdas.

Rep. Dm.

Bedarbių Kūdikis Mirė Badu

Badu mirė, kaip daktarai pripažįsta, 10 mėnesių kūdikis Erskine MacKenzie, Brooklyne. Tėvai jau senai be darbo ir turi dar keturias mažas mergaites, apart mirusio sūnaus. Per istisus mėnesius jie prašinėjo maisto, iš kaimynų, tarp kurių irgi buvo daug bedarbių ir beduonių.

Kiek badu miršta kasdien, to nepraneša kapitalistiniai laikraščiai; o miršta nemažai.

Slapta Išdeportuotas Naktį Vikukelį į Čechoslovakiją

Fr. Vikukel buvo naktį, slapta, išdeportuotas iš Ellis Islando stoties į fašistinę Čechoslovakiją. Per paskutines kelias dienas vyriausybė atsisakė duoti bent kokių žinių apie Vikukelį ir jo deportavimo laiką.

Vikukel, komunistas plieno darbininkas, buvo areštuotas Gary, Indianoj, už tai, kad viename vengrų darbininkų mitinge pasakė prakalbą prieš kruviną fašistinę Vengrijos valdžią. Jokių kitų primetimų nusikaltimui prieš jį valdžia negalėjo įrodyti. Bet kad pas drg. Vikukelį rado Komunistų Partijos narystės knygučių ir Lenino paveikslą, tų dokumentų ir užteko Amerikos valdžiai išbūgdinti tą revoliucini darbininką iš Jungtinių Valstijų. Tačiau, šios šalies valdžia vis labiau išvien veikia su užsienių fašistais.

TEATRAS-DAINOS-MUZIKA

"ROAR CHINA" PUKUS PAVEIKSLAS!

Abejoju, ar New Yorko scena yra mačiusi pirmiau kada tokį realų, gyvą, puikų ir įdomų, iš pavergtųjų žmonių kovos paimtą, veikalą kai "Roar China" (Griausminga Chinija), kuris dabar vaidinamas Guild draugijos Martin Beck teatre (45-ta gatvė, j vakarus nuo 8-tos Ave., New Yorke).

Tai veikalas, vaizduojas tikrąjį vaizdą iš einamųjų kovų chiniečių prieš imperialistus. Jį parašė S. M. Tretiakovas, kuris buvo apsilankęs Chinijoje ir pats savo akimis matė tuos baisiuosius vaizdus, kuriuos britų imperialistai vykdė. Perstatomas atsitikimas iš nedidelio miesto Wan Hsien, kuris randasi ant upės krašto, apie 800 mylių nuo Šanghajaus, 1929 metais, kuomet ten buvo sustojęs britų šarvuotlaivis "Europa." Jis ten išstovėjo ištisą vasarą ir jo valdovai su savo tautiečiais imperialistais papildė bjauriausių darbų.

Veikale perstatoma (ir labai gyvai) ir Amerikos pirkliai, kurie plėšia ir "šviečia" chiniečius. Chiniečiai tariasi kovoti prieš imperialistus; sukili. Darbininkas Wu vadovauja.

Tuo pačiu laiku chinietis vaitininkas, b e g a b e ndamas valtele anglą, su juo susibara, susikauja už dešimtuką, ir anglas įkritęs vandenin, nuskęsta. Anglai ir amerikiečiai tuomet sudaro bendrą frontą ir nutaria atkeršyti. "Kaltininkas" pasislepia. Tuomet laivo kapitonas reikalauja, kad vietoj jo, pasislėpėlio, būtų nužudyta du kiti vaitininkai, kitaip bus sunaikintas visas miestas.

Eina pasiuntinys pas kapitoną prašyti susimylėjimo ir pareiškia, kad kai tik "kaltininkas" bus susektas, jis bus nužudytas, bet tas nieko negelbsi. Tuomet nutariama paimti du nieku nekaltu darbininku vaitininku ir pasmaugti, kas ir esti padaryta viešai, gatvėje. Visi vaitininkai traukė "liokus" ir du ištraukusieji trumpiausius—eina mirti: vienas tylėdamas, kitas griežtai protestuodamas. Vieno nužūdytojo žmona su

vaiku prisiekia atkeršyti nevionams.

Pagaltaus, ateina daugiau žinių apie chiniečių sukilimus visuose Chinijos kraštuose. Persiima ta pačia dvasia ir vaitininkai. Tuoj užverda kovą. Sudydymasis.

Šių žodžių rašytojas neskaite veikalo originalėj kalboj, bet sprendžiant kitų padavimais, jis čia tapo per daug apkarpytas: išmesta raudonoji vėliava, kurią sukiličiai iškelia; išmetama Sovietų Sąjunga ir jos plečiamas įkvėpimas prislėgtom tautom ir klasēm. Visa eilė dalykų "aptrimiruota." Bet nežiūrint net to, veikalas vis tiek turi savo vertę. Jis vis tiek verta pamatyti kiekvienam, kuriam tik leidžia aplinkybės ir laikas.

Vaidinime, be kitų, dalyvauja arti šimtas chiniečių. Vaidinimas padarytas sulig Maskvos proletarinio teatro—scena sujungta su audiencija. Jokios uždangos, jokio perskyrimo. Aktoriai labai geri. Tai nepaprastas veikalas! Matykite jį, kurie galit!

R. M.

Kerštas Vyro, kad Moteris Atsisakė Jį Pabučiuot

Kad jo pati atsisakė bent sykį pabučiuot Maxą Feigą, kaklaraišių turtingą fabrikantą, jis teismiška su ja persiskyrė; ir dar areštavęs nuvežė į Ellis Island ateivybės stotį, kad tokia storžievė moteriškė būtų išplukdyta atgal į Vengriją, kur atsilankęs jis susiporavo su jaja keli metai atgal. New Yorke jina tuoj susirado gražesnę jaunikę. Kada jos vyras norėdavo pabučiuoti savo pačią, ji grūmodavo per langą iš okti laukan—toks jis šlykštus jai atrodė. Su juom, kaip su Amerikos piliečiu, ji Vengrijoj, matyt, apsiavedė tik todėl, kad norėjo atvažiuot į Jungtines Valstijas.

IŠRANDAVOJIMAI

5 Kambariai Ant Randos Elektros šviesa, puikiai įtaisytos maudyinės ir visi patogumai. Labai žema randa \$20 ir \$22 j mėnesi. 202 Floyd St., Brooklyn, N. Y. (272-274)

Telephone, Stagg 9910

LORIMER RESTAURANT

Lietuvių Valgykla

VISOKIŲ ROSIŲ SVIEŽOS VALGIAI, GAMINAMI LIETUVIŠKU IR AMERIKONISKU STILIUM

Pavalgius čia malonu pabūti, pasiūneku šiuoti su kitais, arba ramiai pasiskaityti.—Sykį atsilankę persitikinsit.—Pabandykite!

SAVININKAI MARČIUKAI

417 Lorimer Street "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

Telefonas: Stagg 9105

DR. A. PETRIKA

(PETRICK)
LIETUVIS DENTISTAS
221 S. 4th St., Brooklyn, N. Y.

X-Spindulių Diagnoza
Gazo Anestezija

VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadienis ir šventadienis tik susitarus.

Telefonas Stagg 2812

FRANK WHITE

STOGDENGIS

Metalu Išmušame Sienas ir Lubas; Užtaisome nuo Vandens.

229-231 LEONARD ST.
Brooklyn, N. Y.

Mūsų darbu patenkinti visi, kuriem tik dirbame.

Telephone, Greenpoint 2320

J. GARŠVA

GRABORIUS

UNDERTAKER

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; pamsdamo automobilius ir karietas veselijoms, trūkūtyoms ir pasivažinėjimams.

231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

NOTARY PUBLIC

Patarnauju visiem be skirtumo. Tolumas dėl manes skirtumo nedaro. Mano ofisas atdaras dieną ir naktį. Darbų atlieku gerai. Reikrle kreipkitės pas mane, o patarnausiu kuogeriausiai.

734 Grand Street
BROOKLYN, N. Y.
Phone, Stagg 5043

Telephone: Stagg 4409

A. RADZEVIČIUS

GRABORIUS

(UNDERTAKER)

416 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Tel. 0783 Stagg

J. LeVANDA

(Levandauskas)

GRABORIUS

(Undertaker)

107 Union Avenue
(Arti Grand St.)
BROOKLYN, N. Y.

Gali žmogus skaityt tarp eilučių

švelnus

(ne stiprus ar šiurkštus)

geresnisskonis

(geri tabakai... mitriai sumaišyti)

UŽSIDEKGITE vieną ir pamatykite patys. Jūs tada suprasite, ką tai reiškia "švelnus ir geresnis skonis." Jums patiks Chesterfield geriau, negu by koks kitas cigaretas.

Chesterfield

VIENAS visuomet atsižymės!

VIDURIAI UŽKIETĖJĖ

Kendrick's Herb Laxative Yra Padaryta iš Grynų Zolių ir Neturi Savyje Jokių Chemikalų.

Šiats vaistais neužtraukia papročio ir atliuosuoja vidurius ir pagelbeti sugrąžint natūralį vidurių malimą. Nereikia virint, o tik sumaišyt su vandeniu ir užsigert einant gult. Visiškai nekenksmingas, ir galima duot vaikams, kūdikiams, lygiai kaip ir suaugusiems. Kaina 60c, per pastą 65c

Kundroto aptieka yra didžiausia ir seniausia vaistinė. Mes specialistai sutaisyti daktarų receptus, ir užtikrinam, kad sudėtinės šių receptų dalys, gydytojų užsakymu, yra naujos, tyros ir geriausios

Mes taip pat turime žolų ir gerą sandėlį gyduolių. Kiekvieną kartą reikalaujant, kreipkitės:

KUNDROTO APTIEKA

P. J. KUNDROTA, Savininkas

229 Bedford Avenue Brooklyn, N. Y.
Kamp. N. 4-tos gatvės Tel., Greenpoint 2017-2300-3514

Iškirpkit šį skelbimą ir prisigakit kartu su užsakymu.